Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

LỤC-TỈNH TÂN VĂN

NHỰT-BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và Chủ-nhựt

Nhà Báo ở đàng Lucien Mossard
Số 13, gần trường học Taberd Saigon

CHỦ-NHƠN KIÊM TỔNG-LÝ: NGUYỄN-VĂN-CỦA

Chủ-nhiệm: LÂM-VĂN-NGỌ
Chủ-bút: LÊ-HOÀNG-MƯU

Gởi dây-thép đề: Luctinh Saigon
Dây-thép nói, kêu: Số 203

DÉPÔT LÉGAL INDOCHINE № 1325

GIÁ BÁO
BÁN LẺ MỖI SỐ .... 0$05

ĐÔNG-PHÁP		NGOẠI QUỐC	
Một năm	12$00	Một năm	15$00
Sáu tháng	6 50	Sáu tháng	8 00
Ba tháng	3 50	Ba tháng	4 50

CÁCH GỞI BẠC VÀ GỞI BÀI:
Mua Báo phải trả bạc trước và phải gởi ngay cho Ông NGUYỄN VĂN CỦA, Tổng-lý.
Còn bài về đăng báo thì cứ gởi ngay cho Ông LÊ-HOÀNG-MƯU Chủ-bút.

A Louer

A Louer

MỘT TẤM GƯƠNG

CHO NHỮNG NGƯỜI LÀM GIÀU Ở CHỐN THÔN QUÊ

Một bác giàu thủ quê ở một tỉnh kia, thình-lình có việc đến quan, mà phải tống-giam trong ngục, nên cả thấy mọi người ở trong làng xóm, thấy việc ấy, không những là không thương xót áy náy, mà lại lấy làm mát ruột hả lòng. Hỏi ra mới biết rằng vì bác ta có cầm ruộng của một người dân nghèo, dã bắt làm một bức văn-tự tạm, viết vào giấy thường, sau lại bắt mua giấy tín chỉ, viết một bức văn-tự nữa. Khi người chủ ruộng viết xong bức văn-tự bằng tín chỉ rồi, thì bác ta nói quanh không chịu trả bức văn tự kia, người chủ ruộng tánh thật thà và lại có ý nể và tin bác nhà giàu kia, rồi cũng thôi không đòi lại bức văn-tự viết vào giấy thường kia nữa. Sau người chủ ruộng đem tiền đến chuộc, lấy bức văn-tự viết bằng tín-chỉ về. Bác nhà giàu vẫn giữ bức văn-tự viết bằng giấy thường, rồi lại chiếu bức văn-tự ấy, cho là quá kỳ không chuộc, đòi cầm lấy ruộng. Việc ấy đến cửa công xét hỏi, phân minh khúc trực, bác nhà giàu kia phải xỏ chân vào cùm. Đó là một câu chuyện mà ký-giả mới được nghe đây, xin thuật qua ra đó, để làm tang chứng về cái bí-sử làm giàu của các nhà phú-hộ.

Ấy cái cách làm giàu của người mình, phần nhiều chỉ là lừa dối lẫn nhau, bóc lột lẫn nhau, kể cái phương pháp thì còn nhiều, mà đại-khái na-ná như thế cả, các nhà hào-phú ở châu Mỹ châu Âu, tuy thiên-tư vạn tưởng cũng không sao nghĩ ra được cái trí phú cẩm-nang kỳ quặc oái oăm đến như thế.

Người xưa có câu: «Người làm giàu thường hay làm điều bạc ác», lời nói ấy đối với những người làm giàu của mình thật là đúng. Họ nhờ có một ít tư-bổn để cầm ruộng cầm nhà, cho vay cho mượn, hoặc bỏ vốn cho người khác buôn, rồi thâu lời hàng ngày, hoặc cho người vay tiền để chi dụng trong khi cày cấy, đến khi gặt hái thì lấy thóc; một vốn bốn lời, gia công bóp nặn; đến kỳ hạn mà chậm trả, thì ra uy dọa nạt, làm rất tàn khốc, rồi thì hoặc là cầm ruộng cầm nhà, hoặc là đem lời làm gốc, đến nỗi nợ chồng nợ chất, người mắc phải loanh quanh cả đời gỡ không ra.

Lại không những thế, gặp khi kỵ lạp ma chay, nào là của biếu đồ dâng, phục-dịch công việc, tốn kém phiền phí cũng rất là nhiều. Những việc ấy đã hầu thành thể lệ, là cái quyền lợi của người cho vay, là cái bổn phận của người mắc nợ. Những người đi vay mượn cầm cố, há lại chẳng biết cái phiền lụy ấy về sau đâu, nhưng khốn vì khi đầu túng thiếu, đã phải nhắm mắt vay liều, đến khi cổ đã vào tròng, thì còn gỡ làm sao ra nữa. Cả năm đầu tắt mặt tối ăn nhịn để dành, cũng đủ bỏ vào cái túi tham không đáy của nhà giàu. Vì thế nhà giàu thì cứ chín chục thành mười, năm trâu chẳn chục, một ngày một giàu có thêm lên, mà nhà nghèo thì cứ vùi đầu vùi óc, chúi mũi chúi lái, suốt đời không bao giờ ngóc cổ lên được. Cái tệ ấy ở các chốn thôn quê ta, tưởng cũng không mấy nơi là không có vậy.

Những người giàu có ấy thành bầu ra một bạng người hào cường ở trong làng xóm, vì giàu có mà sanh quyền thế, lại nhờ về quyền thế mà dễ kiếm ra tiền bạc. Những người trong làng trong xóm, phần nhiều là kẻ vay công lãnh nợ, cùng kẻ thủ hạ môn-đồ, ai chẳng sợ oai, ai chẳng nể mặt, oai thế một ngày một to, tha hồ tác phúc tác oai, mới sanh ra cái tệ võ-đoán hương-khúc, dân bèn phải chịu cái nạn áp chế, mà tình cảnh lại càng đáng thương. Từ khi nước Pháp lập Chánh-phủ bảo-hộ ở nước Nam, vẫn lưu tâm về việc hưng lợi trừ hại, phù nhược ức cường, lấy lẽ công bằng mà xử đoán, để bớt điều oan uổng cho dân, pháp luật rất là công nghiêm, rất là tiêm tất. Nhưng mà những người hào cường, đã có quyền thế, lại rất gian ngoan, cách đè nén người nghèo đã khôn, mà mưu bưng bít quan trên lại khéo, người bị ức chế lại sợ oai khiếp thế mà ra không dám hả miệng kêu to. Cho nên Chánh-phủ tuy cầm quyền công chánh, có dạ nhơn từ, mà ngọn đuốc quang-minh đôi khi cũng không soi thấu đến chốn nhà tranh vách nát.

Suy một việc làm giàu của người nhà giàu đã kể ở trên kia, thì đủ biết cái thủ đoạn gian giảo, cái oai thế hống hách của những nhà hào phú ở chốn thôn quê, đời nào cũng có, nơi nào cũng có, cách thức ăn ở của họ, cũng theo một lối như nhau, mà dân lành bị lừa đảo, bị hà hiếp, thì ở đâu cũng thế cả. Tuy vậy, đạo trời rất là công bằng, phép nước rất là nghiêm nhặt, những người ăn ở tệ ác, làm giàu bất nhân, tuy có bạo phát một thời, có lẽ nào được hưởng lâu cái phước yên vui sung sướng. Người xưa có nói: «Lưới trời tuy thưa mà không chui lọt được.» Những người ỷ thế mạnh mà lấn kẻ yếu, dùng mưu sâu mà lừa kẻ ngay, tuy có trôi chảy được một thời, nhưng lâu mãi cũng có khi bại lộ, mà đến khi bại lộ, thì phép nước tất là không dung, không những là mắc vòng tội tù, mất cả danh giá, mà cái của bất nghĩa đã dùng kế độc mưu sâu mà vơ vét được, chắc cũng tan đi như đám mây nổi, mà không còn giữ lại được chút nào. Việc gian mưu bại lộ của người nhà giàu đã kể ở trên kia, chính là một tấm gương phản chiếu cho các người phú-hộ ở chốn thôn quê ta đó, những người có tật thì phải giựt mình.

H. T. B.

BỊ ĐỈA ĐỤC LỖ TAI

Sông Hương tại Huế là một con sông rất trong sạch, nước trong như lọc chẳng khi nào có đỉa, bởi vậy mà mỗi buổi chiều rất đông người xuống tắm.

Chiều ngày 10 Juillet hồi 4 giờ chiều một đứa trẻ con chừng 15 tuổi, tắm bến chợ bị một con đỉa chun vào lỗ tai.

Thằng bé la khóc um sùm, lập tức đem vào nhà-thương quan thầy thuốc dùng phép lấy ra mà chẳng được, thật là nguy hiểm quá. Vì con đỉa nó bám vào ở trong lỗ tai cứng quá không thể đem ra được chẳng hay sẽ trị bằng cách gì. Ta thường mỗi khi có đỉa đục vào tai tức thời dùng mật ong đổ vào thì con đỉa sẽ tiêu mất song phải là mật ong thật mới được. Phương ấy cũng là một phương rất diệu song chẳng hay là người bị đỉa đục vào tai có trị bằng cách ấy chăng.

Mùa nầy là mùa nóng nực, người phải cần tắm mới có sức khỏe song khi xuống tắm phải nên phòng như là chốn sâu thì chớ nên lội, nhì là bến Nhớp chớ tắm là hai điều tối yếu vậy.

Điện Tín

Trung-huê

Ở miệt phía Nam xứ Mãn-châu tuy trời mới mưa mặc dầu chớ thiên hạ cũng sợ cho mùa màng phải thất bát.

Có tin báo rằng binh gia của ông Đề-đốc Ngô-bội-Phu và của ông Đại-tướng-quân Trương-tác-Lâm sẵn sàng ra tiện chiến với binh của ông Kouo-minh-Chun.

Nhựt báo bổn xứ đều nói rằng Mông-cổ có gởi đặt bên Moscau khí giải để đánh giặc và xin gởi người qua tập việc giặc nữa.

Ấn-độ thuộc địa Hồng-mao

Tại Mogaung thuộc về Miến-điện nước lụt dương lên làm hại cho mấy sở trồng trỉa không ít và làm hao hớt trâu bò nhiều lắm.

Có hại đến mạng con người không chưa rõ đặng.

Belgique

Ông Hầu Villabor quan-sứ nước Y-pha-Nho tại thành Bruscelles mới từ trần tình cờ quá.

Autriche

Hai anh em phi công A rachart ở thành Bucarese bay qua đến thành Vinne hôm ngày mồng mười tháng bảy Langsa.

Belgique

Phòng thương-mãi của Pháp với của Belge đã nhập lại làm một đặng một năm rồi.

Hôm ngày ăn lễ thường niên phòng thương mãi mới, ông Jaspar có để lời ngợi khen sự thiết nghĩa của người Pháp với người Belge và ngài nói rằng: «Trong lúc thái bình hay là gặp phải lúc giặc giã nước Pháp với nước Belgique cả hai nước đều đồng chịu đặng hết, vậy thì có ai làm gì nổi hai nước ta.

Hongrie

Vì máy hư cho nên hai anh em phi công A-rachart phải đáp tại phía nam thành Budapest. Tuy phi-thoàn bị bể mặc dầu song hai anh em đặng vô hại.

Portugal

Tại thành Lisbonne, kinh đô nước Portugal, mới xảy ra một sự dấy loạn nữa.

Ông Đề-đốc Camona lãnh trách nhậm Bộ binh.

Philippines

Ông quan năm Garmi Thompson là sứ nhơn của đức Giám-quốc Coolidge sai qua Manille đặng coi xem xét cuộc thương trường và việc quốc-chánh tại cù-lao Philippines, đã đến Manille hôm ngày mồng 9 tháng bảy Langsa. Ngài phải ở đó ít nữa bốn tháng mới xem xét xong các việc, và ngài sẽ nạp phúc bẩm của ngài cho đức Giám-quốc Coolidge trước ngày nhóm Hội công-đồng tới đây.

Phúc bẩm đó nữa sẽ giúp ít cho nền quốc-chánh mà Chánh-phủ Huê-kỳ tính lập bên cù-lao Philippines.

Khi ngài mới bước chơn đến thành Manille ngài nói rằng: «Việc tôi xem xét đây, tôi không tây vị và tôi ước ao cho dân Huê-kỳ với dân Philippines do theo đó mà hiệp hòa với nhau.

Ngài đi có nhiều phái-viên của mấy nhà báo lớn bên Huê-kỳ đi theo ngài.

Có ông Villiams, thay mặt cho hội «Heors» cũng đi theo nữa. Ngài cũng đến Manille một lược với ông năm Garmi Thompson. Ngài cũng đi xem xét cuộc thương trường và việc Quốc-chánh riêng phần của ngài, chớ không có ăn nhập với ông năm Thompson.

Mùa mía tới đây tại cù-lao Negro coi mòi phải bị tai hại; vì ở mấy làng thuộc về phía nam cù-lao cào-cào lại ở nhiều lắm.

TIN TRUNG-BẮC

Vì một con rắn

Hồi 10 giờ đêm, tại trên con đường Đồng-Khánh một người cu-li xe kéo cái xe, trên có một người nhà quê ngồi đi trên bờ sông, thình lình đâu phải một con rắn hổ nó quấn vào chưng, người cu-li hoảng hồn vừa chạy vừa rẩy vừa la vì sợ quá mà chẳng trông thấy cái bờ sông cao hẩm nên đã trúc nhào xuống cả xe liền người. May thay, rủi mà may! con rắn nhào xuống nước thì nó không quấn nữa, nhờ vậy mà người nầy thoát được nạn rắn cắn, còn người ngồi trên xe khi thấy cái cơ nguy thì nhảy xuống xe. Cả hai người đều được vô hại còn cái xe thì chỉ bị hư hỏng mà thôi.—Nếu như khi ấy mà không ngã xuống sông thì chắc tà sẽ bị con rắn ấy hại chết. May thay!

CÁCH TRỪ BỊNH LAO

CHO CON NÍT MỚI SANH

Bịnh lao là một thứ bịnh làm hại dân sự nhiều lắm, khắp trải các xứ trên hoàn-cầu.

Bịnh lao đã có trên mặt đất nầy kể từ thượng cổ mà dân xứ nào lâu đời và văn-minh hơn hết lại bị lao phá hại nhiều hơn hết.

Người Annam trúng bịnh lao mau lắm. Kẻ ở-không cùng người làm việc, kẻ có tiền-của cùng kẻ bần-cùng, các hạng người trong xứ đều có lâm bịnh lao nên cái số người bị lao trong xứ nầy so ra nhiều rất đỗi nhiều.

Vệ-sinh không nói rõ, ăn uống không đủ đầy, ở nơi trầm khuất, không chút mặt trời, không chút yến sáng giọi vào được, ở đông đảo xúm xích nhau chật-chội lại nhà cửa dơ-uế, không thông thương khoản-khoát, hay là ăn ở quá độ như hút thuốc vô chừng, năng uống rượu quá chén, nha phiến thất thường, chơi bời quá lẽ, các điều ấy làm cho bịnh lao phát ra mau lắm và làm cho nó dễ lan truyền cho các người bịnh.

Bịnh lao truyền ra nhứt là tại bụi đờm khô của người ho lao nhổ khạc. Ấy vậy, không nên khạc nhổ dưới đất và nhứt là đàm của người nào ho lại càng nguy hiểm nữa, vì đàm người có thể truyền bịnh cho các kẻ mạnh ở gần cùng chung chạ với người.

Hiện nay, không ai kiếm được thuốc chi chỉ chắc rằng trừ khỏi hẳn bịnh lao khi lao đã phát ra rồi. Nên mấy người bị lao tuy săn sóc ân cần chữa bịnh cùng chẳng ngớt thuốc men nào cho là thần hiệu của người ngụy-mạ đem tới, dầu thế nào hễ lao phát ra rồi thì kẻ phải bỏ mình rất sớm.

Song le có thể phòng ngừa bịnh lao được, có thể bảo chữa các người mạnh khỏi lao được.

Vả chăng bịnh trái trời, mấy năm trước làm hại con dân Annam biết bao nhiêu mà nay sắp tuyệt trong xứ, cũng vì nhờ trồng trái mấy đứa con nít mới đẻ đặng phòng ngừa ngày sau nó lớn lên khỏi mang cái bịnh trái nữa. Ấy vậy phòng ngừa bịnh lao cũng như thế, ý vì, hễ trồng lao cho các đứa nhỏ mới đẻ thì ngày sau lớn lên nó khỏi mắc bịnh lao, lần lần trong xứ phải tuyệt gốc lao truyền.

Ông y-khoa tấn sĩ A. Calmette, một bực tài thức bên Pháp-quốc, khi trước học-trò của bác-sĩ Pasteur, gắn sức mấy năm trời mới tìm được một thứ giống trồng lao cho con nít đặng ngày sau nó khỏi vương lấy bịnh lao.

Bên Đại pháp, bên Âu-châu khắp xứ trên trái đất nầy, đã năm năm nay rồi, đều dùng giống trồng lao của ông A. Calmette đặng trồng cho con nít mới đẻ. Nên số con nít trồng lao kể ra nhiều lắm mà ngày nay không có đứa nào thọ bịnh lao hết, tuy có đứa cũng ăn ở chung chạ với kẻ lao vậy.

Trong Nam-kỳ ta, được sáu ngàn đứa con nít đã trồng lao trong năm 1925. Số con nít trồng lao càng ngày càng thêm tới, và trồng đứa nào cũng êm ái không có chứng chi lạ xảy ra hết. Chẳng phải trông nhà đẻ của mấy châu thành lớn trồng lao được mà thôi đâu, những nhà bảo giăng khắp cả Nam kỳ cùng sở cho thuốc nào cách xa cho mấy đi nữa trong các tỉnh, cho đến các nhà đẻ riêng, thầy thầy đều có trữ giống trồng lao cho con nít mới sanh ra.

Giống trồng lao nó là mình nước, nên đựng trong ống thuốc chích.

Muốn trồng lao cho con nít, dễ lắm: mới đẻ ra, hãy cho nó uống một ống giống, rồi cách hai ngày cho uống một ống nữa, đoạn cách hai ngày nữa cho uống một ống nữa, thì tất. Tính cọng lại, là ba ống, cho uống cứ cách khoản hai ngày một ống, bắt đầu từ ngày con nít mới lọt lòng.

Ấy vậy, thứ giống trồng lao nầy cho uống chớ không phải chích-chiết gì nên gọi là đau đớn cho con nít, không có đâm trong thịt hay là làm trầy da cho con nít khóc la, cách trồng lao nầy không có khó chút gì đâu, nên ai ai cũng trồng lao cho con nít được hết.

Bịnh lao là một bịnh rất nên nguy-hiểm, con nít người lớn, nó cũng không tha, nó bắt phải bỏ mạng nhiều lắm đã rồi.

Hỡi các người mẹ trong dân xứ Annam, hãy nhớ cho con trồng lao sớm đi, đặng phòng ngừa cho con ngày sau khỏi mang lấy bịnh lao mà phải chết về bịnh lao.

(Rút trong tạp chí «Nam-kỳ Lương-giáo hỏa hội»)

CANTHƠ
LỄ CHÁNH-CHUNG

Ngày thứ ba, 13 Juillet 1926

17 giờ (tức 5 giờ chiều). — Bắn 21 tiếng Thần-công, chơi Thể-thao đánh quần (Tennis) tại sân Xẹt (Cercle) trước cửa nhà Bungalow (Bon-ga-lô).

21 giờ (tức 9 giờ tối).— Thắp đèn các nẻo đường và chưng cộ đèn có nhạc Tây và nhạc Tàu giúp vui. Khởi đi trước hết tại Khám-đường đi lại dinh quan Chánh Tham biện rồi đi theo đường lớn Bd Delanoux tới nhà việc làng Tânan quành ra Chợ rồi theo đường mé-sông trở về tại Khám-đường. Kế đó, thì hát bộ Annam khởi hát tại chợ.

Ngày thứ tư, 14 Juillet 1926

7 giờ sớm mai — Cơ lính Mã-tà diễu binh làm lễ trước Đài Trận-vong Tướng-sĩ tử trận (Le monumentaux morts).

7 giờ rưỡi.— Chơi các cuộc vui tại Cầu-tàu lớn (tàu Lục-tỉnh).

Đúng 8 h.—1er Đua thùng (để cho con nít bơi)

Hạng 1er (phần thưởng)	...	3$00
» 2è	...	2 00
» 3è	...	1 00

2è. — Đua ghe lường (10 dầm)

Hạng 1er (phần thưởng)	....	15$00
» 2è	...	12 00
» 3è	...	8 00

3è.— Đua ghe lường (15 dầm)

Hạng 1er (phần thưởng)	....	20$00
» 2è	...	15 00
» 3è	...	10 00

4è — Đua ghe lường (25 dầm)

Hạng 1er (phần thưởng)	....	30$00
» 2è	...	20 00
» 3è	...	15 00

Trong lúc đó thì có phường ngũ-âm của người Cao-miên (Cambodgienne) đánh giúp vui.

Đúng 10 giờ.— Hát bộ Annam tại chợ

» *17 giờ* (tức 5 giờ chiều).—Thì có cuộc chơi Thể-thao

» *18 giờ* (tức 6 giờ tối). — Bắn 21 tiếng Thần-công

» *20 giờ* (tức 8 giờ tối).—Hát bộ Annam tại chợ

» *21 giờ* (tức 9 giờ khuya). — Đốt pháo bông tại Rạch Canthơ

Chương-trình cuộc lễ năm nay là vậy.

Bổn-báo thông-tin

CÂU ĐỐI

Gia hỏa đa giá 稼;
Thâm canh thiệt lại lực điền nam 男.

Câu ấy tóm tắc chỉ có hai chữ, xin chư vị nhơn rảnh đối lại cho vui.

Xem «Kỳ-án tùng-đàm» nơi trương thứ tư.

Thăng quan tấn tước

Sở Kiểm-lâm

Lên chức Secrétaire principal de 1re classe
MM. Pham-v-Do, Secrétaire de 1ère classe
Ng-van-Lai, »

Lên chức Secrétaire de 1re classe
M. Vo-cong-Luan, Secrétaire de 2è classe

Lên chức Secrétaire de 2e classe
M. Vo-ngoc-Tham, Secrétaire de 3è classe

Lên chức Sous-brigadier de 2e classe
M. Tran-v-Thong, Sous-brigadier de 2è cl.

Lên chức Sous brigadier de 3e classe
M. Te-van-Dinh, Garde de 1ère classe

Lên chức Gardes de 1re classe
M. Lai-van-Sanh, Garde de 2è classe

Lên chức Gardes de 2e classe
MM. Thai-van-Du, Garde de 3è classe
Pham-v-Trong dit Qui, »
Nguyen-van-Quyen, »
Le-van-Vi dit Cung, »

Lên chức Gardes 3e classe
MM. Dinh-van-De, Garde de 4è classe
Le-van-Thiet, »
Le-van-Dac, »
Ng-v-Phuoc, »
Ng-van-Lan, »
Le-van-Luc, »
Huynh-v-Sen, »

Lên chức Gardes de 4e classe
MM. Ng-van-Tuoi, Garde de 5è classe
Ng-van Sang, »
Ng-van-Nham, »
Khuu-v-Nhut, »
Le-van-Bus, »

Lên chức Gardes de 5e classe
MM. Ho-van-Van, Garde de 6è classe
Le-van-Ve, »
Vo-van-Son, »
Huynh-v-Giang, »
Tran-van-No, »
Ng-v-Cuoc dit Dai, »
Pham-van-An, »
Truong-van-Giau, »
Tran-van-Cang, »

Nữ Giáo-viên thi sai

Lên chức Instituteur auxiliaire de 5e classe
Mlle Ng-thi-Tai, Inst. auxil. de 6è classe (Coll. Fille. In I)

Lên chức Instituteurs auxiliaires de 6e classe
Mlles Tran-thi-Long, Inst. aux. de 7è classe (Coll. f. Ind.)
Tran-thi-Noi, » »
Nguyen-ngoc-Anh, » (Baria)
Nai-thi-Noc, » (Bienhoa)
Marie Binh-Thanh, » (Maternité)

Lên chức Instituteurs auxiliaires de 7e classe
Mlles Ng-thi-Le, Inst. aux. de 8è cl. (Trav.)
Hong-thi-Meo, » (Vinhlong)
Le-thi-Con, » (Sadec)
Ng-thi-Soi, » (Coll. f. Ind.)

Tòa Tân-đáo

Lên chức Secrétaire Ppal de 4e classe
M. Nguyen-van Lang, Secrétaire de 1ère cl.

Lên chức Secrétaire de 2e classe
M. Le-van-Phi, Secrétaire de 3è classe

Lên chức Secrétaire de 4e classe
M. Do-van-Vinh, Secrétaire de 5è classe

Lên Lettré interprète tamoul hors classe
M. Vindargon Joseph lettré-interprète tamoul de 1ère classe

Lên chức Secrét. Interprète Ppal de 1re classe
M. Tran Kien, Secrétaire-interprète ppal de 2è classe

Lên chức Secrét. Interprète Ppal de 2e classe
M. Vuong-Quang, Secrétaire-interprète ppal de 3è classe

Lên chức Secrétaire Interprète de 5e classe
M. Dan-Tai, Secrétaire-interprète de 6è cl.

Lên chức quản hạng nhứt
MM. Ng-van-Tinh, Quản de 2è cl. (Soctrang)
Bui-van-Huong, » (Personnel)
Le-van-Bay, » (Mytho)

Lên chức quản hạng nhì
MM. Vo-v-Xua, Phó-quản de 1ère cl. (Soct.)
Huynh-van-Kieu, » (Bienhoa)
Nguyen-van-Huon, » (Vinhlong)

Lên chức phó-quản hạng nhứt
MM. Tran-v Duoc, Phó-quản de 2è cl. (Tanan)
Cao-van-Le, » (Vinhlong)
Le-van-Chu, » (Baria)

Lên chức phó-quản hạng nhì
MM. Ng-van-Luc, Doi de 1ère cl. (Tayninh)
An-v-Ly dit Au-huu Hao, » (Chaudoc)
Nguyen-van-Keo, » (Cantho)

Lên chức Cai-tổng nhứt hạng
MM. Ng-tan-Thinh, chef de canton de 2è cl. (Giadinh)
Nguyen-quang-Minh, » (Cholon)
Nguyen-van-O, » (Cantho)
Lê-van-Vinh, » (Mytho)

(Mai tiếp).

Đông-pháp thời sự

SAIGON

Bắt được bợm gian

Độc-giả còn nhớ vụ một bọn bối hôm ngày 4 Juin, kéo đến ăn hàng của một chiếc ghe chài kia đậu tại sông Arroyo-Chinois. Ăn trộm hàng xong rồi đồng kéo nhau bườm rảo. Thì từ bữa đó đến sau sở tuần-cảnh hết sức truy tầm mà không ra mối.

May đâu hôm bữa 13 Juillet, một người linh cảnh-sát kia nhơn dịp lễ Chánh-chung, bèn đi do rỏn cùng, xảy gặp tên chánh-đảng là Ng-v-Tham đang đi thất thơ lối nào đó không rõ. Chắc là đi xem lễ đa. Đoạn bắt bợm ta tức tốc. Kế qua bữa sau, 14 Juillet, lại do bắt được một người đàn-bà tên Tran-thi-Nhiêu vẫn là một tay chứa đồ gian của đảng ấy. Tức thì cũng nắm óc luôn.

Hiện nay cả hai đều bị giam ngồi tại hỏa-lò. Đáng kiếp lắm đa !

∴

Rủi ro vong mạng

Hôm bữa 8 Juillet vừa rồi, có tên Huynh-Thoai, khách-trú, làm việc dưới chiếc tàu *Bourbon*, sau khi làm công chuyện xong liền bước lên cầu, rủi vô ý sao đó không rõ, nên hụt chơn nhào xuống khoan tàu bị thương nặng.

Lập tức chở khách ta vào nhà thương Choquay để cứu cấp, nhưng mà hỡi ôi ! Qua bữa 14 Juillet, lúc 6 giờ rưỡi thì hồn khách ta qui dị-lộ. Thương thay ! Vì rủi ro một phút mà đành để giấc nghìn thu.

AI TÍN

Hay tin trưởng-nam của ông Phán Qui, Thông-phán tại dinh Đốc-lý thành phố Saigon, mới nên 16 vừa thi đậu bằng sơ-học đà vội tách suối vàng ; nghĩ còn chi đau đớn bơn, trái một lìa cây khiến rồi tre nọ khóc măng, lụy rơi thấm đất.

Hai giờ ngày nay 17-7-26 đưa cữu.

Bổn-báo kính lời phân ưu cùng ông Phán Qui và lương-hữu Bentré.

L. T. T. V.

PENSIONNAT

Khương-hữu-Phụng

VINHLONG

Học trò thi đậu trong năm 1926.

Bằng-cấp tiểu học : 32 trò thi, đậu 23 trò.

Bằng-cấp sơ-học : 30 trò thi, đậu 21 trò.

Ngày tựu trường :

2 Août 1926 (24 tháng 6 Annam).

Học trò cũ phải tựu cho đúng ngày.

Học trò mới muốn xin vô học phải viết thơ trước.

VINHLONG

Bất đắt kỳ tử

Hôm 21 Juillet 1926 lối 6 giờ chiều, tại làng Tân-giai (Vinhlong) nghe mỏ ống rền tai ; đến sau dọ hỏi thì hay duyên cớ như vầy :

Thiếm Vỏ-thị-Tốt 37 tuổi thả, con thiếm là Vỏ-văn-Bính 8 tuổi đi chơi một mình thế khi nhằm lúc thằng bé nóng nực ; nên mới cổi áo quần, đoạn xuống tắm dưới ao, cách nhà thị Tốt chừng độ 5 thước. Rủi lại gặp nhằm ao sâu, nên tên Bính phải chết hụt.

Chừng thị Tốt nhớ đến con kiếm kêu tở-mở mà không nghe tin tức chỗ nào mới tri hô lên, kế có chòm xóm đến kiếm giùm thời thấy quần áo đứa nhỏ để trên bờ ao. Nghi chắc cho nó đã chết đuối, nên xuống mò thì đem thây nó lên còn diệu hoặc, định cho mới ngộp hơi chừng độ nửa giờ, nên kẻ nầy bày phương nầy người kia bày thế khác, mà rốt cuộc đều không linh nghiệm chút nào.

Tội nghiệp thay thiếm Vỏ-thị-Tốt khóc nỉ non và bệu bạo thưa cùng chánh lục-bộ rằng : xin lảnh xác về chôn kẻo trễ !

Còn vô ý không coi chừng trẻ nhỏ nữa thôi, hỏi thiếm Tốt.

Tàu đi các nước

TAU CHẠY ĐI

Chiếc ANDRÉ-LEBON sẽ chạy đi Pháp quốc lối 26 Juillet.

Chiếc CAMRANH sẽ chạy đi Annam và Tonkin, lối ngày 24 Juillet.

Chiếc MERLIN sẽ chạy đi Singapore lối 17 Juillet, 17 giờ.

Chiec CAP PADARAN sẽ chạy đi Pháp-quốc, lối ngày 29 Juillet.

Chiếc PAUL LECAT sẽ chạy đi Pháp-quốc lối ngày 9 Août

Chiếc CHANTILLY sẽ chạy đi Annam và Tonkin, lối ngày 27 Juillet.

Chiếc AMAZONE sẽ chạy đi Trung-quốc, quốc và Nhựt-bổn, lối ngày 14 Août.

Chiếc METZINGER sẽ chạy đi Trung-quốc và Nhựt-bổn, ngày 18 Juillet, 8 giờ.

∴

TAU CHẠY VỀ

Chiếc CAMRANH ở Pháp-quốc sẽ chạy qua Đông-pháp ngày 19 Juillet.

Chiếc ANDRÉ-LEBON ở Trung-hoa và Nhựt-bổn sẽ đến Saigon lối 23 Juillet

Chiếc CAP-PADARAN ở Tonkin và Annam sẽ đến Saigon lối 24 Juillet.

Chiếc PAUL-LECAT ở Nhựt-bổn và Trung-quốc sẽ đến Saigon lối ngày 6 Août.

Chiếc AMAZONE ở Pháp-quốc sẽ đến Saigon lối ngày 11 Août.

Chiếc MELZINGER ở Trung-quốc và Nhựt-bổn sẽ đến Saigon lối ngày 20 Août.

Chiếc AMIRAL NIELLY đã giã từ Port-Said sẽ chạy qua Đông-pháp ngày 8 Juillet.

Chiếc PAUL BEAU ở Xiêm sẽ chạy qua Đông-pháp, lối ngày 19 Juillet.

Chiếc ROMME ở Tonkin và Annam sẽ chạy qua Đông-pháp lối ngày 25 Juillet.

Pensionnat "Huỳnh-công-Phát"

19 à 37 Boulevard Kitchener. — Cầu-ông-lãnh, Saigon

Bãi trường: **Ngày 10 Juillet 1926**, nhằm ngày mồng một tháng sáu annam.

Tựu trường: **Ngày 2 Août 1926**, nhằm ngày 24 tháng sáu annam.

Tựu trường nầy có *năm thứ nhứt* và *năm thứ nhì* về Bằng-cấp-tốt-nghiệp (1re et 2e année du cycle complémentaire).

Qua năm 1927, sẽ có *năm thứ ba* và năm 1928, sẽ có *năm thứ tư* (3e et 4e année du cycle complémentaire)

Hội thi *Cấp-bằng-tiểu học* ngày 14 Juin 1926, số học trò đi thi 50 trò, đậu 47 trò.

Hội thi *Cấp bằng-sơ-học* (Certificat d'études primaires franco-indigènes), ngày 28 Juin 1926, số học trò trường chọn đi thi 42 trò, đậu 40 trò, xin kể tên dưới đây :

1· Lê-văn-Lập (Vinhlong).
2· Lê-văn-Vị (Cholon).
3· Trương-ngọc-Cang (Binh-thuận).
4· Đoàn-văn-Sanh (Baclieu).
5. Trần-văn Thất (Cholon).
6. Trần-văn-Thanh (Thudaumot).
7. Trần-văn-Hoằng (Biênhoa).
8· Nguyễn-văn-Chiêu (Giadinh).
9· Vưu-tứ-Thái (Mytho)
10· Dương-văn-Qui (Mytho).
11· Võ-văn-Tri (Giadinh).
12· Nguyễn-văn-Ẩn (Giadinh).
13. Nguyễn-thành-Nhơn (Vinhlong).
14· Nguyễn-văn-Hà (Vinhlong).
15· Bùi-văn-Bình (Giadinh).
16· Vương-hữu-Lễ (Saigon).
17· Nguyễn-văn-Lân (Gocong).
18· Phan-văn-Vinh (Longxuyên).
19· Nguyễn-văn-Phước (Saigon).
20. Dương-văn Phòng (Soctrang).
21· Trần-văn-Kinh (Baria).
22· Trương-văn-Trụ (Cholon).
23· Sơn-ngọc-Hoai (Travinh).
24· Nguyễn-tấn-Luật (Giadinh).
25· Lê-văn-Trừ (Bentre).
26· Lê-văn-Hai (Mytho).
27· Nguyễn-văn-Try (Giadinh).
28· Dương-văn-Pháo (Soctrang).
29· Võ-văn-Thiện (Thudaumot).
30· Jean Baptiste Thom (Giadinh).
31· Nguyễn-văn-Lành (Saigon).
32· Lê-văn-Giao (Mytho).
33· Phạm-văn-Tư (Saigon).
34· Hồ-văn-Mít (Giadinh).
35· Lý-minh-Đáng (Baclieu).
36· Hồ-văn-Tỷ (Baclieu).
37· Nguyễn-thành-Tâm (Binh-thuận).
38· Lê-văn-Tho (Mytho).
39· Châu-văn-Ba (Cantho).
40· Nguyễn-văn-Sáu (Baclieu)

NOTA.— Muốn học nơi bổn trường xin gởi thơ dặn chỗ trước, e hết chỗ. Được thơ, trường trả lời liền và có gởi cuốn điều-lệ của trường theo thơ nữa.

Trăm năm thiếp nguyện cùng chàng

Cô Phạm-thị-Dậu 16 tuổi là con gái của Phạm-văn-Tiết ở Tam-ngãi Cần-thơ, có tư tình cùng cậu Nguyễn-văn-Nghét 17 tuổi ở về làng Vinh-xuân Cantho, nhưng đến sau vì 2 đàng quá thương yêu nhau, nên cậu Nghét có tương lục lễ đến nhạc gia đặng thú phạt, nhưng rồi cho chàng rể cùng cha vợ không hạp nhãn nhau, nên chi lễ dương mặc lễ chớ chú Tiết cũng cứ việc chối từ, bảo rằng không nhìn nhận đến thị Dậu và không biết ai là con là rể.

Thiệt là khổ ! thiệt là gắt ! !

Nên vừa rồi nhằm ngày 10 Juillet Ng-v-Nghét mới tính cùng Phạm-thị-Dậu tuốt qua Vinhlong mướn người làm đơn đặng đem vào tòa xin làm hôn thú.

Nghe đâu quan trên không thâu nhận đơn ấy, và cặp oan-ương nầy quá đỗi lo buồn, không biết tính lẽ nào, đành cuốn gói trở về xứ sở.

Vậy có lời xin chú Tiết chớ khá giận cùng hờn, mà tội nghiệp cho phận trẻ thơ, trôi nổi linh đinh cảnh lạ.

PENSIONNAT

« Huỳnh-văn-Chợ »

Route de Mytho — gần đồn Cây-mai (Cholon)

Trường dạy thi bằng cấp sơ học và bằng cấp Tốt Nghiệp — (Certificat d'études primaires et Diplôme d'études primaires supérieurs).

Năm nay có lập lớp 1ère, 2e và 3e années.

Tựu trường. — *16 août 1926 nhằm mùng 9 tháng 7 annam.*

Xin viết thơ trước cho bổn trường để dành chỗ.

Trộm của theo ai ?

Thiếm Nguyễn-thị-Nghĩa ở làng Tân-ngữ (Vinhlong) hôm 12 Juillet 1926, đến làng thưa rằng : con gái của thiếm là Ng-thị-Quýt năm nay 15 tuổi, có nhan sắc, có vị kiến, có duyên ngầm, và có tánh trắc...... nên cách vài ngày rày không biết nó nghe lời ai quấy dụ, hay là thằng trai tơ nào trứng liếc kéo đi, mà nó đành lòng, không nghĩ ơn nuôi dưỡng, mang nặng đẻ đau, mà lấy của thiếm nào là neo, kiềng, vòng, chuỗi, quần áo với bạc tiền tính phỏng chừng 1 trăm 20 đồng, rồi ôm hết trốn đi, dọ hết hơi nhưng không nghe tin tức.

Vậy nên nay thiếm xin làng chứng giùm tờ cớ cho thiếm đặng may nhờ trời thiếm gặp đâu bắt đó.

Ráng kiếm bớ thiếm Nghĩa !

∴

RACHGIA

Nỗi hại của dân

Tôi là Hội-đồng, ở tổng Thanh-biên, tỉnh Rachgia, có tiếp được tờ kêu nài của chúng dân trong tổng.

Nên tôi lập tức gởi lên quí báo xin một góc giấy ấn hành giùm lời của dân vô cho quan trên xét.

Dân ở tổng Thanh-biên, là ở theo mé biển Siam, nên thường năm bị giông gió, ghe chìm chết rất nhiều.

Tôi thấy sự như vậy, nên có hiệp cộng dân lại đào một cái kinh từ làng Đông-yên tới làng Vân-khánh, bề ngang 3m00, thâm hạ 1m00, cho nhơn dân khỏi sự nguy hiểm, thì chúng dân mới an cư lạc nghiệp.

Nay lại có một chiếc tàu ở Namvan đem lại chạy cái kinh nầy, nó chạy mạnh lắm, nên làm cho ghe xuồng chìm rất nhiều, thì nhơn dân thêm một sự hiểm nghèo nữa, đi làm ăn không đặng.

Bởi cớ, ý tôi muốn sự nầy cho quan trên hay mau-mau hầu chước lượng thế nào cho dân tránh khỏi nỗi thiệt hại cho dân nhiều lắm.

Cúi trông ơn lượng trên xét lẽ.

LỜI CẦN KÍP

M. François SỰ kính cho quí khách, nhứt là các ngài sắm sửa đám cưới cho con, muốn nên rỏ ràng hơn, thì xin mời đến tiệm François Sự ở Chợ-cũ Saigon (76 rue Vannier), mà chọn lựa hột xoàn, vì lúc nầy có hột nước tinh thần, giành mối giá rẻ không đâu dám sánh, M. Sự thành thật đáng tin cậy.

Có thứ nhung bông màu bực bỏ chói lói và nhiều món hàng lạ tốt vô song, riêng cho mấy nhà sắm sửa đám cưới, mua cho dâu con thiệt là tốt đẹp lắm.

Nay kính thỉnh,

M. FRANÇOIS SỰ

76, Rue Vannier (Chợ-cũ Saigon).

RISOL

THUỐC

Sát-trùng thiên-thời

MỚI TÌM

ĐẠI-LÝ :

Lucien BERTHET & Cie

SAIGON

TIỂU-THUYẾT MỚI

Tài-mạng-tương-đồ

(Tâm-lý Tiểu-thuyết)

Của ông NG.-CHÁNH-SÁT

Truyện nầy tả đủ nhơn-tình thế-thái. Đọc truyện nầy có hồi phải khóc, có lúc lại buồn cười.

Đờn-ông nên đọc, đờn-bà nên đọc ; trai-tơ cũng nên đọc, mà gái tơ lại càng nên đọc hơn nữa.

Giá mỗi cuốn là : .... 0$40

Có để bán tại Báo-quán Đông-pháp Thời-báo.

Tại Imprimerie de l'Union. Và tại nhà Madame Nguyễn-thị-Truyện. 103, Rue d'Espagne Saigon.

GIÁ BẠC CAO

GIÁ HÀNG SỤT

Vì giá bạc lên cao nên bổn hiệu định sụt giá hàng xuống như sau nầy : Tussor rộng khổ 0m87 (1) sụt xuống 4 đồng 10 một thước thứ hẹp khổ 0m70 sụt còn 3$60 và 3$30.

Hãy gởi thơ và mandat cho:

PHAM-VĂN-NGỌC.

Directeur de la Maison Chiêu-nam-VIỆN.

56, rue Viénot. — Saigon.

(1) 4$.50 một bộ đồ tây.

(2) 5.00 — do —

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

Ngày 17 Juillet 1926.

GIÁ BẠC

	17-7	16-7
Nhà-nước	22 F. 50	21 F. 75
Ngân hàng Đông-pháp	23 00	22 50
Société de Gérance de la Banque Ind. de Chine	23 00	22 50
Hongkong Shanghai	23 00	22 50
Chartered Bank	23 00	22 50

∴

MỄ CỐC

Giá lúa chở đến nhà máy Cholon bao tây luôn giá 100 kilos.

Vinhlong		6$35 à 6 45
Gocong		6 55 à 6 65
Bai-xau		6 50 à 6 60
Baclieu		6 65 à 6 75
Sadec		6 25 à 6 35
Cairang		6 35 à 6 45
Namvian	Gạo trắng	6 15 à 6 25
Namvian	Gạo đỏ	5 75 à 5 95
Giá thường		6 43 à 6 43

III.510 - Cái xe máy

Có bán ra trong năm 1925 nơi các thương gia thay mặt cho hiệu ALCYON sự tấn phát ấy chỉ dấu rằng xưởng hiệu đó làm rất tinh xảo cả thảy.

Gia-Long Học-Đường

148-168 — Đường Chasseloup-Laubat, 148-168 — Saigon

CÁC KHOA THI ĐẦU TAY CỦA GIA-LONG HỌC-ĐƯỜNG ĐIỀU ĐƯỢC TRÚNG TUYỂN

1° Khoa thi bằng cấp sơ học *(Certifical Primaire)*
15 sĩ-tử đem ứng thi, *(Candidats Officiels)* **đều toàn đậu**
5 sĩ-tử tình nguyện ứng thi *(Candidats Libres)* **cũng toàn đậu**
2° Khoa thi tiểu-học văn bằng *Certifical Élémentaire)*
20 sĩ-tử toàn đậu

NGÀY BÃI TRƯỜNG 10 JUILLET 1926

Ngày tựu trường : *Học trò trong :* **2 Août 1926** / *Học trò ngoài :* **3 Août 1926**

Học sanh cũ hãy nhớ ngày tựu cho đúng, nếu tri trễ mất chỗ học. Học sanh mới muốn thọ giáo nơi bổn trường, thì từ đây hãy viết xin giữ chỗ học trước kẻo hết chỗ, vì nhà trường tùy số giường nằm mà nhận vào.

Bổn trường dạy học hằng giữ **« Tiên Học Lễ, Hậu Học Văn »** *khiến dục kẻ sĩ-tử siêng-năng rèn tập việc tấn ích, trân trọng đạo* **« Quân Sư Phụ »**, *nắm* **« Phong hóa nước nhà »** *làm bổn căng.*

Vả lại bổn trường mới khai giảng từ đầu năm nay, lẽ thì để năm tới tương sĩ-tử ứng-thi các khoa thi mới vừa chừng, nhưng nhờ lòng mẫn cảng và sốt sắn của các vị giáo sư lo công bổ tư, kèm dạy dỗ rất ân-cần, nên trong **Bốn tháng học** *vừa rồi, sĩ-tử học hành có nhiều tấn phát hiển nhiên* ***như các khoa thi năm nay số học sanh của bổn trường đem ứng thi đều được toàn đậu.***

VẠN-HÒA

N° 88, Rue de Gocong — CHOLON

KÍNH CÁO:

Hiệu VẠN-HÒA nhượm vải đen nhứt hạng tốt ở tại chợ CHOLON.

Vải đề nhãn « Con cá Kim-Ngư xanh » thì đã có tiếng trong Lục-Tỉnh hơn ba mươi năm nay ai ai cũng đều rõ biết.

Vải nhượm đen dùng chẳng hề khi nào trổ, phai màu, mà lại chắc, chẳng hề bở như các thứ vải nơi tiệm khác.

Bổn-hiệu có chế ra tám thứ vải đen đều để nhãn hiệu: VẠN-HÒA, **VẠN-XUÂN-LONG**, NHƠN-HÒA và HIỆP-MẬU.

Bởi bổn-hiệu nhượm tốt, nên cũng có kẻ gian nhơn dùng điệp mà làm theo thức kiểu của bổn-hiệu đặng mà thủ lợi và cho chư quí khách mua lầm, tưởng là vải của bổn-hiệu. Vì vậy bổn-hiệu xin chỉ rõ cho chư quí khách có mua vải của bổn-hiệu thì phải nhìn cho kỹ cái Hiệu vải, cái hình chữ hơn của bổn-hiệu, thì mới khỏi lầm kẻ gian trá.

Mấy hiệu vải của Bổn-hiệu đều có cầu chứng tại tòa thương mãi Saigon là:

1· 2 con cá Kim-Ngư 3 màu.
2· 2 con cá Kim-Ngư 2 màu.
3· 1 con cá Kim-Ngư xanh.
4· Vạn-Hòa con gà trống.
5· Vạn-xuân-Long xe lửa.
6· Vạn-Hòa thiếc thư.
7. Vạn-xuân-Long bươm bướm.
8· Hiệp-Mậu cỏ ngựa đua.

762

VẠN-HÒA KÍNH KHẢI.

TENTEZ LA FORTUNE ouvrez lui votre porte

CHỈ XUẤT RA 15 QUAN MÀ TRÚNG ĐƯỢC

500.000 quan

HÃY MUA

Một cổ phần **PANAMA** à lots

Trả trước 15 quan, rồi kế đó trong 16 tháng trả mỗi tháng 20 quan, chiếu theo luật định ngày 12 Mars 1900, bảo kiết chắc chắn cho những vị mua.

Khi trả tiền kỳ đầu thì quí vị sẽ tiếp đặng một số vé. Quí vị sẽ được dự vào các kỳ xổ số cho đến khi số của quí vị trúng mới thôi. Mỗi một cái vé « Bon PANAMA » đều phải trúng một lot từ 500.000 quan, hoặc phải hườn lại 400 quan.

CŨNG NHƯ CHO VAY NHƯNG VỪA ĐẶNG CHẮC LẠI VỪA ĐẶNG LỢI

Có đến **200.000.000** quan cho trúng

SẼ GỞI CHO KHÔNG QUÍ VỊ GIẤY DÒ SỐ ĐÃ XỔ RA — MỖI NĂM XỔ BỐN KỲ

Ngày 15 Février, 15 Août, 16 Mai và 15 Novembre

MUỐN DỰ VÀO CUỘC XỔ SỐ, HÃY GỞI 15 QUAN TIỀN TÂY CHO

BANQUE NOUVELLE, *8, Rue Papère, 8,* MARSEILLE *(France)*

CÔ-BA

SÀ-BÔNG
DẦU XỨC DẦU
SÁP MỠ.— NƯỚC THOA TÓC

PACHOD Frères & Cie LYON

Tại hãng L. DESMARQUOY & Cie
135, đường Espagne

CÓ BÁN VỎ XE HIỆU:

UNICORDE

Là một thứ *vỏ xe mới chế* tại hãng Bergougnan Clermond-Ferrand.

Đã có thí-nghiệm nhiều lần ở Saigon, ai cũng chịu là một thứ vỏ xe rẻ tiền mà tốt hơn cả.

Ai thử mua dùng thì mới biết rằng dờ tốn và tốt vô cùng.

Cách chơi phong nhã

Giờ rảnh, không có cái gì thú bằng có cái máy chụp-hình. Ấy là cách chơi có lý-thú tinh-thần.

Hiệu KHÁNH-KÝ ở Saigon, đường Bonnard số 54 có đủ các thứ máy chụp-hình để hiến các quí-khách; ngài nào mua, bản-hiệu xin hiến đủ kiến, giấy, thuốc và chỉ dẫn tường tận cách chụp hình, cách rửa, cách phơi, cách dán, cách sưu-tập, cách giữ gìn, chỉ trong mươi bữa thời biết tường tận.

CỨ MỖI NGÀY
lại uống
MỘT VIÊN THUỐC HƯỜN
CỦA ÔNG
Lương-y DEHAUT
uống trước khi dùng cơm,
thì CHẮC ĐẶNG KHỎE MẠNH LUÔN
và ngăn ngừa các chứng bịnh nguy hiểm bởi tại huyết hư hay là ăn không tiêu mà sanh ra.
Thuốc hườn nầy trị các chứng bịnh:
NHỨC ĐẦU, ĂN KHÔNG TIÊU,
NẶNG BAO TỬ, CHÓNG MẶT,
KHÔNG THƯ THỚI.
BÁN TẠI: Nhà ông Lương-y DEHAUT, 147, Faubg. St-Denis Paris, cùng khắp trong các tiệm thuốc.

Giá rẻ hơn hết
Đồ tốt không đâu bằng
chỉ có tại

Đại-Dược-Phòng

L. SOLIRÈNE SAIGON

nhờ tiệm buôn bán lớn và lại lập ra
60 năm nay thông thạo các việc,
nên bán như vậy mới được.

Xin hãy đến viếng hãng chúng tôi mà coi

thiệt là rộng lớn hơn nội Đông-Pháp

Chỗ hàng đến tận nhà và gởi cho lục tỉnh khỏi tiền chở chuyên, bất cứ là mua nhiều ít gì cũng vậy.

HÀNH-TRÌNH NHỰT-KÝ

từ Baixau đến Chứa-chan

(Tiếp theo)

Ước sao ngày nào mình rảnh chơn nơi đàng hoạn, trả rồi nợ áo cơm, lựa chốn non cao biển rộng, cùng chôn chơn vào đấy lấy sự cuốc đất trồng khoai, lập vườn xây kiển, làm cuộc sanh nhai, miễn cơm tẻ ngày hai cho đủ, quần gai áo bả cho lành, sớm đối với non, cao chiều chơi biển cả, lập chí thanh nhàn, bầu bỏ lúc phong trần vày vả, ngoài lấp thế sự chua cay. Mình đã biết đời bây là cạnh tranh, chẳng nên lấy câu chuyện « chán đời » mà đem vào đây. Mình bản muốn tai ngơ mặt lấp, giả ý như quên nó đi. Than ôi!! nhưng mà mình vô phước gặp lấy nhiều câu chuyện tình mà qui quyệt của đời, những thói khắt khe cay đắng của thế, tựa như nó xuối nó dục con ma « chán đời » theo rù quyến, cám dỗ mình mãi thế. Thật cũng một đều khổ tâm cho mình đánh đuổi, trừ hại con ma ấy lắm. Bốn giờ chiều ngày 26 mới tới kinh thành Saigon, cũng là chỗ mình từng dầm bước nơi đấy, sao hôm nay mình trông đến phố ngan lầu giọc, ngựa xe như nước, áo quần như nêm, nó làm cho mình nôn nơi dạ, mà lại có lòng bợ ngợ với nước non. Như cảnh lạ dọa người mới vậy. Thời đâu đây mại mại nhớ trong trí như mình mới cách nó, chớ kỳ trung đã ba năm lìa Saigon rồi, nay xem cũng không thay đổi gì bao nhiêu, lẽ thì cảnh cũ mừng người xưa mới phải, hay là vì trong khoản 3 năm mình mãng nấy mình vào chốn u nhàn tịch mịch, non cao, bể rộng, thành-thị nhỏ nhoi, dân cư ít ỏi nó quen con mắt mình. Nay mình gặp lấy cảnh phồn thịnh náo nhiệt cực điểm, sao nó cũng dọa mình, và mình bao giờ cũng bơ ngơ, bảo-ngảo, như anh nhà quê mới đề chơn nơi tỉnh-thành lần thứ nhứt vậy. Thật có như thế!!!

Trước khi mình toan dở bước đã có tư điều tin cho bạn mình đề chực rước mình về nhà cho khỏi thất công tìm kiếm, sao nay trông mãi không thấy, cùng chẳng đã phải thuê xa-phu đi tìm nhà. Ôi!! người ở một ngã, kẻ kiếm một nơi, may nhờ nhiều người bảo mới tìm đặng. Tá túc đấy một đêm được tấm lòng huệ cố của ông bạn Ng.-q.-D. hậu đãi, sáng ra mình mới lên đường. Đi chuyến nầy không phải đáp tàu thủy cùng xe-hơi nữa, chỉ là xe-lửa, 7 giờ đúng xe-lửa khởi chạy, máy dọng rầm rầm choát óc, tiếng thổi quít quít long đầu. Mình trông theo hai bên đường chỉ thấy cây quẹ, ruộng lại, nhà tới, lầu lui, tợ như chớp nhán, tên bay, sang gare nầy tới gare kia, lật đật thấy tỉnh Biênhòa. Từ Biênhòa sắp lên dãy mình để coi phong cảnh thế nào cho biết. Nhưng chỉ thấy rừng rú um tùm, cỏ cây xanh ngắt, độ chừng 10 cây số đã tới gare Hố-nai, nơi đây dân cư ít ỏi nhà cửa lưa thưa, mỗ gare mấy chị bạn hàng đua chen, giành giựt buôn bán coi sốt sắng, gọn gàn lắm, chừng 5 phút khởi chạy nữa, cứ 10 cây số là một gare, đây là gare Long-lạc, đây cũng khác Hố-nay, kế Trảng-bom, Bàu-cá Dầu-giây. Từ Biênhòa sắp lên người Pháp lập sở nầy vườn kia, nhứt là Cao-su, Dừa văn văn. Kế An-lộc, Xuân-lộc, hai chỗ nầy có bề vui vẻ hơn mấy chỗ kia, dân cư đông đảo. Đến Bảo-chánh, chừng 10 giờ 10 đã tới Giarsy, là chỗ mình phải xuống. Thật quá gay, nhà dây thép lại cất kế nơi, từ gare lên đó phải mất gần 1 cây số mới tới. Nhờ bọn cu li nhà thơ ra tiếp dọn đồ mình lên xe-bò, ở tại gare đâu được chừng mười mấy nóc gia, dân sự cũng chẳng có bao nhiêu. Hai bên đường lên nhà thơ toàn là rừng rú. Đi hèn lâu mới tới nhà thơ. Nhà-nước cất nhà thơ nơi đây cũng lạ thật, trên một khoảnh đất cheo leo, khu nhà cửa ai cả, chỉ có vài ba cái nhà Tây sở nầy, sở kia, mà xa nhau độ có chút cây số, lẽ thì nên cất tại gare, mới có thiên-hạ qua lại mua cò, đánh dây thép, đã tiện việc cho hành khách, lại có huê lợi cho nhà-nước thêm. Trước mặt nhà dây thép là núi Chứa-chan cao vọi vọi sau lưng là rừng lá sâu thẳm. Những người làm việc nơi đây, hoặc dân lạ đến đều bị quỉ Rét vô tình hỏi han cả. Thật là một chỗ nước độc gió độc không nơi nào bằng. Nói qua đồ ăn càng mắt mỏ bằng bốn ở Saigon. Lẽ nhà-nước nên cho tiền phụ trội thêm hầu đề chi tiêu mới phu phí đồ ăn nơi đây. Còn tiền lương cũng phải hơn một phần đề xài phí về thuốc men trong khi đau ốm. Vì cái bịnh Rét nơi đây không phải rét thường mà dùng quinine hết được, người Pháp hằng gọi là Paludisme » hay là fièvre de bois. Dân sự nơi đây Mọi và người Trung-kỳ Bắc-kỳ nhiều, toàn là kẻ thất nghiệp nghèo khổ đáo đề nên buộc mình mà làm ăn nơi đây. Còn Mọi-thuộc cũng nhiều, Mọi-oan cũng không ít. Thật là một chốn non cao, rừng thẳm, cảnh lắm âu sầu xứ thêm hiêu quạnh. Vậy mà có kẻ còn trèo non lặn suối đến chốn chơn nơi đây nữa, kẻ ấy là ai?? Chính mình đấy. Thấy cảnh sanh tình nên có vịnh một bài phong cảnh Chứa-chan, tiện biên ra đây gọi là kết cuộc bài Hành-trình nhựt-ký Chứa-chan vậy.

Vịnh phong cảnh Chứa chan

Ghé mắt mà xem quán Chứa chan,
Lòng thơ ảo não cảnh u nhàn.
Non cao một giải xanh hơi độc,
Rừng thẳm đôi bên chứa Mọi oan.
Sự nghiệp nhà dân toàn gỗ, súc,
Bạn bè cửa khách vốn hùm, mang.
Những người lỡ bước chồn chơn đấy,
Quỉ rét vô tình cứ hỏi han!!!

LÊ-TỬ-TRINH dit MINH-ĐẠO.

Grand Cinema du Centre

196. — Rue de Paris
CHOLON

堤岸中央影戲院

Có bán và cho mướn phim ảnh Tây, Tàu đủ thứ.

CÓ TRỮ NHIỀU BÓNG TUỒNG
hay tuyệt-diệu

Ai muốn mua hay là mướn đề hát lại xin mời đến thương nghị.

Sẽ tính giá rẻ

HÃNG ĐẠI-ÍCH

ĐẠI-ÍCH *mới lại nhiều xe lắm, đủ các thứ màu bán rất rẻ, xin chư quí vị đời gót ngọc tới tại tiệm coi cho biết tùy ý chọn lựa; xe chế theo kiểu kim thời, giàng xe coi rất ngộ, chắc-chắn bảo kiết không gãy. Trước kia bổn hiệu thường thấy chư quí vị binh phẩm hiệu xe* **Malbrough** *rất chắc-chắn, nhẹ nhàn, nhưng nước kền mau sét, nay mới sửa lại nước ni-kền hai lần (double nikelage) không bao giờ sét đặng. Chư quí vị nào chiếu cố mua xe hiệu Malbrough xài thì sẽ được vui lòng lắm.*

Bổn-hiệu có trữ bán các hiệu xe có danh tiếng bên Pháp-quốc như xe hiệu **Automotion, Olympique, R. F. D.** *và xe hiệu* **Talbốt** *; cùng các đồ phụ tùng xe máy.*

Bổn-hiệu có bán hiệu đèn **Succès treo**, *để bàn, đủ kiểu xài bằng dầu sáng (essence) và dầu hôi (pétrole) coi rất đẹp có gởi bán khắp cả. Chư qui vị ở xa có muốn xài đèn hay xe của bổn hiệu xin gởi trước cho bổn hiệu 2$00 làm tin, bổn hiệu sẽ gởi theo cách lãnh hóa giao ngân, tiền phí tổn sẽ phần người mua chịu.*

ĐẠI-ÍCH Đại-lý.

38 383-385, Rue des Marins, Cholon.

Trữ bán tại tiệm M. NGUYỄN-MINH NGỌC *tại tỉnh Mytho ở con đường Đỗ-hữu-Vị, bán rẻ lắm.*

SÁCH

« Thời-Sự Cẩm-Nang »

IN RỒI

Thường mỗi năm bổn hiệu đều có xuất bản một cuốn « Thời-Sự Cẩm-Nang ». Trong đây có in đủ các ty, các sở, tên họ viên quan nhà-nước và các lời nghị cần ích cho hương-chức làng dùng mà làm việc quan. Lại có vài quyển tiểu-thuyết rất hay để hiến chư qui vị xem chơi giải muộn trong lúc rỗi việc.

Cuốn năm nay 1926 (Bính-Dần) đã xuất bản rồi. Vậy quí vị muốn mua xin gởi thơ và mandat cho:

M. NGUYỄN-VĂN-CỦA
10. — Rue Lucien Mossard Saigon

Giá bán mỗi cuốn là .... 1$50
Phụ thêm tiền gởi .... 0$30

Sách mới xuất bản

Lữ-Hữu Bá Hạnh dạy phong-hóa bị nghi cho con trai, mỗi cuốn ... 0$80
Ấu-Viên Tất Độc, dạy phong-hóa lễ nghi cho con gái, mỗi cuốn ... 1.00
Hai quyển sách nầy của ông Trần-phong Sắc soạn ra đã được Hội-đồng khảo duyệt nhận dụng. Sự hữu ích của hai quyển sách nầy chẳng cần phải nói ra, chỉ xin trích trong mỗi cuốn ra đây, một đoạn lựa của soạn giả:

Lữ-Hữu Bá Hạnh

In đời quyền đã dạy trai rồi đó,
Mua ít tiền mà cho trí đặng nên.
Vẹ sanh 31 cách, giữ nên,
Kể thể 100 bài, nhớ nết.

Ấu-Viên Tất Độc

Trước dạy về sanh làm gốc,
Sau khuyên nữ thể rõ ràng.
Dạy qua nuôi giữ, ở bên chồng,
Xuân [illegible] đến [illegible]

ĐÈN *khí và đồ phụ tùng đèn khí măn-sông hiệu « WIZARD » dầu lửa, dùng theo các kiểu*

Bán sỉ và bán lẻ tại cửa hàng TRẦN-QUANG-NGHIÊM [illegible] Saigon

TỦ SẮT HIỆU

«NUGUE» và «GILLOT»

Các vị phú-gia ở Lục-Châu muốn ở ăn yên ổn, khỏi lo trộm cướp, mỗi người nên sắm một cái tủ-sắt hiệu «NUGUE» hoặc hiệu «GILLOT» đặng cất vàng bạc thì chắc chắn vô cùng.

Những hiệu tủ-sắt nầy làm tại bên Pháp-Quốc, ai có dùng rồi cũng đều khen là tốt về sự chắc chắn, dã vậy trong cơn hỏa hoạn cũng khỏi lo 13 đạt cất ở trong. — Xin mời đến xem thì sẽ thấy các sự tốt của những hiệu kể trên đây.

Đại-lý nội cõi Đông-pháp:

L'Union Commerciale Indochinoise & Africaine

Hãng nghánh ở: Saigon, Pnompenh, Haiphong, Hanoi, Namdinh, Benthuy, Thaibinh, Yunnanfou, Tourane, Hue, Quinhơn, Nhatrang, Donghoi, Thuxa.

PHẢI COI CHỪNG BỊNH ẦU-TẢ (THIÊN-THỜI)

VỪA KHI ĐAU BỤNG MUỐN MỬA,

Thì phải lập tức mua một ve thuốc thần hiệu trị bịnh

ẦU-TẢ (Thiên-thời)

ELIXIR ANTICHOLÉRIQUE DU Dr. HOLBÉ

Giá mỗi ve có 0 $ 50, mà tránh khỏi sự chết

Trữ bán tại nhà thuốc ông L. SOLIRÈNE

Ở NGANG NHÀ HÁT TÂY

SAIGON

HÃNG

NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

Tại Chợ-cũ Saigon, số 48 và 50 đường Gambetta

Nhà nhánh ở số 42 đường Catinat

TƯ BỔN 200.000 $

ĐIỆN THOẠI:
nói với chủ nhơn số 566
nói với sở mua bán số 529

Dây thép để tắc:
NGUYENDUCNHUAN
SAIGON

Hãng chúng tôi bán đủ các thứ đồ dùng kiêm-thời, đồ Tây, đồ Bắc, đồ Ăng-lê và đủ đồ của các nước bên Âu-Mỹ.

Bán đủ mặt hàng lụa, nhung, tố, y như tiệm Bombay và hàng Tàu hàng Bắc, đồ thêu, Salon cẩn chạm tốt nhứt.

Hàng hóa của hãng chúng tôi thì đều mua tại chánh gốc nhà chế tạo rồi bán ngay lại cho quí khách dùng, nhờ vậy mà bán giá được rẻ hơn các nơi, nhờ vậy mới được quí khách chiếu cố lâu nay.

Chúng tôi mua bán hằng năm giữ một lòng thành tín đối cùng quí khách. Dầu bạn hàng mới hay là bạn hàng cũ thì cũng một lòng thành thiệt giá cả phân minh chớ hề biết câu: « *quen mặt mắc hàng* » hay là « *lạ khách thách giá cao* ».

Chủ nghĩa thương nghiệp của bổn hiệu hằng năm giữ là « Bán giá rẻ lời ít mà bán cho đặng nhiều » hơn là: Bán mắt lời nhiều mà bán ít.

Kính mời Quí-khách thừa nhàn ghé viếng bổn-hiệu cho biết cách mua bán thiệt thà và sắp đặt có thứ tự của bổn-hiệu thì chúng tôi rất đội ơn.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

PHARMACIE ASIATIQUE

[illegible] Rue de Canton 38 — Cholon

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG NHÃN-DƯỢC-TÁN

Phương thuốc tán nầy để chuyên trị các thứ bịnh nhâm con mắt, phát đỏ phát sưng, nhặt đèn, sợ sáng, cho đến có mây có cườm cùng các thứ bịnh về phong-nhiệt, sanh ghèn, chảy nước mắt, hoặc ngứa hoặc đau, xem vật gì cũng không tỏ rõ, bịnh nầy phần nhiều thuộc về cang kinh hỏa-độc, cũng phong nhiệt ngoại xâm, mà gây nên vậy; và các chứng bịnh con mắt, mà bị rát bụi bay vào, hoặc bị đánh bị tuông mà sưng cũng như thiệt người già cả suy yếu, mà sanh bịnh con mắt, dùng đến thuốc nầy thấy hiệu nghiệm như thần.

CÁCH DÙNG: Hòa vào một ít với nước nấu chính hay là sữa người, rồi lấy cọng tiêm bức chấm mà điểm vào con mắt, mỗi ngày bốn năm lần.

Giá mỗi ve là .... 0 $ 10

KỲ ÁN TÙNG ĐÀM

Hai mẹ con tự sát một lần

(Tiếp theo)

Tại làng kia thuộc về địa-hạt của Huyện-linh, có một nhà thế phiệt, gọi là Uông-đại-gia, lúc chủ-nhơn sớm cách cõi trần, trẻ trai là Bửu-Lâm, hãy chưa rời vú mẹ, chủ phụ là Tôn-thị, hơn hai mươi tuổi, đành một lòng thủ tiết nuôi con, đến chừng Bửu-Lâm đến mười hai tuổi là đã có trí khôn rồi, Chủ-phụ bèn rước một thầy giáo ở trong nhà, đặng cho con học tập. Thầy giáo là Ngô-hữu-Luân, tuổi vừa nhi lập, vẫn một tay thông thái, mà diện mạo phương phi, khi thầy ấy tới nhà của Chủ phụ kia, thời thiết trướng về phía Tây-hiên, tại nhà hoa-sảnh. Dè đâu, nhà ấy ở đã lâu đời, hay sanh yêu quỉ, đang khi đêm khuya thanh vắng, vẳng nghe tiếng cười tiếng khóc mà chẳng thấy ai, còn đêm nào bóng nguyệt lờ mờ, thì thấy quỉ hiện bình mà đứng, khi le lưỡi dài hơn ba tấc, khi xỏ tóc xuống dưới gót chơn, hễ thấy bóng người thì biến mất đi, lại hóa làm con heo hay là con chó, trong nhà trẻ nào nhẹ bóng thì hay thấy quỉ luôn luôn. Kẻ trí lý đều để lời rằng: « Thời suy quỉ lộng », chắc là chủ nhà bị chuyện, chẳng không.

Hôm nọ, vừa đúng chín giờ, thầy giáo chong đèn xem sách, miệng còn ngâm nga, bỗng thấy nàng Cúc-ti xách một bình nước trà, đem tới thơ-phòng của thầy ấy, thoát nghe một tiếng « cảng! », ấy là bình rớt xuống đất mà bể đi. Trẻ tớ trong nhà đều chạy tới mà hỏi, thì nàng Cúc-ti tro trơ đứng đó, miệng rung lập cập nói chẳng ra lời. Một lát rồi, thời nàng ấy nói: « Nàng mới bước tới thơ-phòng thời thấy một con quỉ xủ tóc mà đứng bên vách, cùng mình của nó máu chảy lâm li, làm cho nàng sợ mất hồn, bình rớt xuống đất mà không biết ».

Chúng trẻ mỗi khi cũng thường thấy quỉ, nên nghe Cúc-ti nói thế, chẳng cần để ý làm chi. Dè đâu vừng đông vừa sáng, chúng trẻ bước vào phòng của bà chủ, thời thấy bà chủ đã bứt họng mà chết đi rồi, chúng trẻ lại bước tới phòng phía ngoài thời thấy tiểu-chủ nhơn là Bửu Lâm cũng đâm họng mà chết trên giường đó nữa. Ôi! mẹ tự sát, mà con cũng tự sát, hai mẹ con của Tôn-thị đều chết một lược, từ trong nhà cho tới ngoài đàng, ai ai cũng đoán chắc mà nói: « Vì yêu quỉ xui dục nên xảy ra hai mạng chết oan ». Làng xóm thấy sự lạ thường, phải tới quan báo cáo. Huyện-linh nghe báo, tức thời chạy công-văn trình phủ mà đi, khi quan tới khám nghiệm, thì thấy hai tử-thi đều tự sát cả hai, thật lấy làm lạ, tra hỏi trẻ ở trong nhà và đói bên lân cận, thời ai cũng khai rằng: « Sự chết ấy là vì yêu quỉ mà ra ». Huyện-linh là một người đọc thơ minh-lý, sự yêu quỉ thật chẳng có tin, ngài bèn rầy chúng nhơn mà nói: « Yêu quỉ nào mà xúi người tự sát làm vậy, hai mạng chết nầy, chắc có sự chi đây, ta sẽ xét cho ra lẽ ».

(Mai tiếp)

TRẦN-TRỌNG-HẠP.

QUÍ-VỊ CÓ ĂN CƠM KHÔNG NGON CHĂNG ?

Quí-vị hãy đi mua liền một chai **Quintonine** *giá có năm cắt mà thôi. Vì hòa nó với một lít rượu chác tốt thì quí-vị sẽ có một thứ rượu bổ vô hạng uống vào thì tì vị trở nên mạnh mẽ, ăn cơm rất ngon.*

Có trữ bán tại Pharmacie Solirène, Saigon.

XIN LƯU Ý

Bổn hiệu **NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG** *đã dược phòng ở tại đường Canton môn bài số 38 Cholon, kính cáo cùng lục châu chư thân chủ đặng lãm tường.*

Từ bổn hiệu khai trương tới nay lần lựa tính có mấy chục năm dư, hằng mong ơn chư tôn đoái tưởng, nên thân chủ càng ngày càng đông, thật bổn hiệu rất thâm cảm thạnh tình. Vì vậy mà bổn hiệu chẳng nài khó nhọc, tốn của hao công, nghiệm chế ra nhiều thứ thuốc thần hiệu để giúp ích cho chư tôn trong khi nắng lửa mưa dầu. Chẳng dè mới đây có kẻ gian nó giục đồ tư lợi không kể tổn nhơn hại mạng, nó làm ra nhãn thuốc bậy bạ cho có chừng, còn ngoài làm những hộp, ve, gói, vân vân giống tựa theo bổn hiệu mà gởi ba khắp nơi, bày e cho chư tôn lầm tưởng của bổn hiệu chế ra. « Vì hễ lại mua thì chúng nó nói thuốc của Nhị-thiên-Đường » nên sợ chư tôn chẳng xem kỹ mua về uống thì rất hại cho sanh mạng. Nhứt là vạn ứng nhị thiên dầu thì chúng nó mạo nhiều hơn hết; vậy xin lục-châu chư tôn có muốn mua thuốc của bổn hiệu Nhị thiên Đường thì hãy xem cho kỹ hình ông phật mập và hiệu **N T Đ** *sẽ lấy.*

Vân tắc vài lời ước trông lục châu chư tôn lưu ý cho lắm.

Cholon le 6 Juin 1926.
NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
dược phòng 38 rue Canton 38 Cholon

Vệ sanh chung

Ai có ý xem xét kỹ thì thấy rõ mấy năm sau đây người Annam mà nhứt là mấy tay mộ thể thao trước khi tập diễn những miếng quờn mệt nhọc họ hay dùng thứ rượu chác hiệu «FREIGNAC».

Thứ rượu nầy mùi vị dịu dàng dễ uống, mà chất rượu lại hiền lắm cho bổ khoẻ, giãng gân cốt, giúp thêm sức mạnh thiệt là một thứ rượu đại hữu ích cho mấy nhà luyện tập thể thao.

Bán sĩ và bán lẻ tại hãng BOY-LANDRY, 17, place du Théâtre Saigon ***có thứ chai sẵn và có thứ trong thùng còn nguyên.***

LỜI RAO

Nhà dệt « P. LÊ-PHÁT-VĨNH »
ở tại Cầu-kho, đường mé sông — (Saigon)

Tại nhà nầy có bán sĩ và bán lẻ các thứ hàng lụa, kể ra sau đây:

Satin (tố Tây), trắng và đủ màu; gởi nhuộm bên Pháp-quốc, nên màu rất tươi, dầu có giặt nhiều lần, cũng không phai không trổ 4 $ 00 một thước tây.

Lụa soan láng-chấn, trắng, từ 3 $ [illegible] tới 3 $ 70 một thước tây.

Lụa quyến trắng, canh chỉ thiệt mình; từ 2 $ 00 tới 2 $ 80 một thước tây.

Lãnh thương hang, thiệt trắng, dệt ròng bằng tơ Thượng-hải, bề khổ [illegible] — Giá 5 $ 20 một quần.

Lãnh đen (hạ láng đen huyền, không trổ không đỏ lông), khổ Bắc-nhỏ 6 $ 00 một quần.

Lãnh đen (hạ láng đen huyền, không trổ không đỏ lông) khổ trung 5 $ 50 một quần.

Các món hàng kể trên đây, đều dệt bằng tơ lụa, và có nhiều thứ, dệt toàn bằng tơ Thượng-hải, nên tốt hơn hàng khác nhiều lắm. Tôi lại gia tâm, dệt rất kỹ càng, đặng có hàng tốt mà bán cho đồng bang ta dùng, mà giá lại rẻ hơn hàng khác nữa. Vậy cũng nên gọi là: tiện nghĩa nhứt hậu lợi.

Vì muốn trì danh trong lục châu, nên bổn-hiệu kính lời cho chư quí khách hay; nếu ai muốn mua [illegible] thì xin viết thơ cho hãng tôi thì hãng tôi sẽ gởi [illegible] theo cách giao ngân lãnh hóa (contre-remboursement).

Xin hãy mua thử một lần, thì sẽ biết hàng tôi [illegible], thì quí tin chắc lời rao nầy không phải là lời cẩu thả.

Nhà dệt LÊ-PHÁT-VĨNH
Cầu-kho — Saigon
Kính rao.

RẤT HỮU DỤNG — RẤT CẦN ÍCH

CA-NÔT HƠI -:- GHE THUYỀN CÓ MÁY

Cho các vị điền chủ, các vị nông gia, mấy người lãnh chở-chuyên.

Chúng tôi có trù nghĩ chế ra đặng một kiểu rất tiện dụng cho các ngài.

Chúng tôi cũng lãnh làm lại và sửa các thứ Ca-nốt và máy móc khác.

Gởi cho không những kiểu, bản đồ, hình giảng, vân vân... không buộc phải mua.

SOCIÉTÉ D'ETUDE & D'ENTREPRISES DE NAVIGATION AUTOMOBILE. :-
50, Rue Paul-Blanchy -:- SAIGON

XE HƠI

CITROEN

Kể cho đến ngày 30 Juin 1926, thì hiện nay có đến 1.140 cái xe hơi CITROEN *chạy cùng rồi.*

Xin hãy đọc kỹ cái số nầy thì biết:

257 cái xe hơi CITROEN của hãng Auto-Hall

Bán từ 1er Janvier tới 30 Juin 1926. Đó cũng là nhờ bởi thứ xe CITROEN *tốt nhứt nên được thiên hạ dùng nhiều.*

Có xe CITROEN 10 ngựa thứ mới toàn bằng thép 1926, *chính đốn lại hẳn hòi lắm; cặp nhiệp trước thì làm nguyên một cái, có thắng ngừng đủ bốn bánh, hai thùng đựng đồ phụ tùng, đồng hồ chỉ số, đồng hồ đi 8 ngày, hai cái kèn « hụ », đồ chùi kiến, đồ phụ tùng v. v...*

Mỗi tháng đều có tàu chở tới

Ai muốn cần dùng xin hãy đến tại hãng **Auto-Hall** *thương nghị.*

AUTO-HALL
Saigon — Pnompenh

NHÀ IN và NHÀ BÁN SÁCH

NGUYỄN-VĂN-CỦA

Trước khi ở tại đường Catinat, nay dọn về ở tại đường *Lucien Mossard, N° 13*

CÓ BÁN

Các thứ sách chữ Langsa và Quốc-ngữ.
Các thứ Thơ, Tuồng và Truyện.
Đủ đồ thường dùng trong các nhà việc.
Và in đủ các thứ Sổ, Sách, các thứ Thiệp
Và làm Con-dấu bằng cao-su và đồng.
Tràng hoa bằng sành và cườm.
(Couronnes Mortuaires).
Đủ các thứ Khoé bài danh dự.

(Giá bán rất rẻ hơn các nơi)

AI CŨNG BIẾT ĐÈN THẮP MANCHONS
hiệu: SUCCÈS
là một thứ đèn rất tiết kiệm, rất chắc chắn và lại rất giản tiện hơn hết
Có để bán các nơi và tại Saigon thì hãng.

COMPTOIRS DE COCHINCHINE
40-42, rue Sabourain

Đèn nầy màu chiếu sáng rất tươi, đẹp lắm sức sánh từ 250 đến 1.000 ngọn đèn cây.

Feuilleton N° 33

Vụ bạc giấy giả

(Trinh-thám Tiểu-thuyết)

(Tiếp theo)

— Ngươi nói cũng phải, ta vẫn biết chán; nhưng nếu ngươi chịu giúp ta, thì ta sẽ có thế mà xử trị Địch-Khắc, làm cho nó chẳng còn hại ai nữa được. Cái việc Địch-Khắc dùng trái phá mà giết trinh-thám hôm nọ đó ta đã rõ hết, ngươi có biết hay chăng?

— Nếu Địch-Khắc mà bị bắt thì ắt nó nghi cho tôi nói lậu việc của nó, chi cho khỏi nó làm cho tôi phải liên lụy với nó.

— Những việc bí-mật của ngươi mà Địch-Khắc biết được thì chẳng có việc nào mà ta không biết rõ; Địch-Khắc không tuyên bố những việc bí-mật của ngươi ra được, chớ ta tuyên bố ra được hết; nếu ngươi muốn cho vẹn toàn thì phải thuận theo ta là tốt hơn; giờ đã đến rồi, ý ngươi liệu lẽ nào?

— Bây giờ tôi cũng không biết liệu làm sao, mà tôi nói biết anh có tin hay không?

— Thì ngươi hãy nói thử đi coi, nếu ngươi muốn nói dối ta, hễ ta nghe thoáng qua thì ta cũng đã biết liền, ngươi hãy liệu lấy mà nói.

— Việc của Địch-Khắc tôi biết cũng không rõ hết được. Trước kia hắn vẫn làm giáo-thọ, dạy về khoa văn-chương và khoa toán-thuật tại trường Hấp-lang, tôi quen biết với hắn là trong lúc đó; sau lần lần thân mật, rồi hắn mới bày việc vận dụng giấy giả mà bàn tính với tôi, mới đây nghe nói hắn đã xin thôi rồi chớ không còn dạy nữa.

— À, còn một nàng con gái mà thân mật yêu thương với Địch-Khắc đó là người ở đâu vậy? Ngươi có biết lai-lịch của nàng ấy hay không?

— Thiệt tôi không biết, mà tôi cũng chưa hề ngó thấy nàng ấy bao giờ!

— Lúc hắn còn làm giáo-thọ đó, hắn có xưng tên gì khác nữa chăng?

— Tôi chỉ biết hắn tên là Địch-Khắc đó thôi.

Ngươi nói dối, ngươi đừng dấu ta, hãy nói thiệt đi cho mau.

— Hắn cũng còn có một tên nữa thiệt, song không biết hắn có dùng thường hay không..... Tên gì đây tôi quên..... để tôi nhớ lại coi.... À! Tên.... tên Hải-Lê.

— Tên Hải-Lê sao? Dữ hông! Vậy mà ngươi dấu ta làm gì?

— Tôi dấu mà có ích gì cho tôi, đều cái chơn-tướng của hắn thiệt tôi không biết; lúc nọ tôi thấy một người tướng mạo giống hắn mà xưng tên là Hải-Lê, sau tôi đến nhà hắn tôi hỏi thử coi, có phải hắn cải hình và đổi tên vậy vậy hay không; hắn vùng trợn mắt mà hăm tôi rằng: « Mi phải giữ mình lấy, nếu mi nói bậy với ai, ta sẽ giết mi tức thì ».

— Hải-Lê có người nào là bạn tri-kỷ của nó chăng?

— Tuy chẳng có người nào thiệt là tri-kỷ, song những bạn kết giao với hắn, chẳng có người nào mà chẳng thương hắn, vì hắn không biết tiếc tiền, xài phí rộng rãi với anh em, cho nên ai ai cũng đều ưa hắn.

— Hắn có hay đi dự tiệc với anh em, mỗi khi có ai mời hắn vậy chăng?

— Hắn ưa lắm! Mỗi khi có hội âm nhạc, hoặc hội khiêu vũ nào, cũng đều có hắn.

— Hắn có quan hệ gì với đám đờn-bà con gái hay không?

— Hắn cũng hay giao thiệp với phe nữ-giới lắm vậy, song tôi không thấy hắn quyến-luyến với ai cho lắm.

Lư-Thắng nghe nói tới đó thì lấy làm thất vọng mà nghĩ thầm rằng: « Nếu thằng cha nầy nó nói hơi nầy thì làm sao mà ta tìm cho ra cái lịch-sử của Lương-mỹ Trinh bây giờ » Suy nghĩ một hồi rồi sanh ra kế khác mà hỏi rằng:

— Vậy còn Hải-Lê với Ân-Đạt phu-nhơn quan-hệ với nhau làm sao?

Mã-Khôi nghe hỏi câu đó trong lòng vừa hổ vừa giận, dường như ghen ghét lắm vậy: vì Mã-Khôi vẫn có chung tình với Ân-Đạt phu-nhơn mà bị Hải-Lê (tức là Địch-Khắc) chẳng những là đã tốt trai, mà lại còn có cái thế-lực kim tiền mạnh mẽ là khác nữa cho nên không trách sao mà Ân-Đạt phu-nhơn lại khuynh hướng theo Hải-Lê, bèn nói túng rằng:

— Ấy cũng do nơi cái thế-lực kim-tiền nó dắc dẫn, đờn-bà con gái buổi nầy phần nhiều là vậy, chớ chẳng phải một Ân Đạt phu-nhơn mà thôi đâu.

— Hôm nay ta hỏi ngươi như vậy cũng là đủ rồi, mà việc xài giấy giả ngươi cũng phải thôi rồi; chính còn một việc ta hỏi thử ngươi, từ đây sắp sau, thoảng như có tin tức gì của Địch-Khắc, ngươi có dám cho ta biết hay không? Nhưng được vậy thì ta lấy chỗ nầy mà làm cái cơ-quan để thông tin-tức.

— Nếu anh bảo bộ tôi cho khỏi tay Địch-Khắc được, thì anh bảo tôi những gì tôi cũng tuân theo.

Lư-Thắng liền để chỗ bí-mật của mình mà trao cho Mã-Khôi và dặn dò hễ có tin gì thì cứ theo chỗ đó mà gởi cho mình.

(Mai tiếp)

TRẦN-THÁI-NGUYÊN

[illegible] : IMP. DU LỤC-TỈNH TÂN-VĂN — TIRAGE 2,500 EXEMPLAIRE — Le Gérant : LÂM VĂN-[illegible]

Tirage: 2,500 ex
Saigon le 17-7-26.

Phải ngừa thuốc giả

Kính lời tỏ với lục-châu chư-tôn được rõ: những các thứ thuốc Cao-đơn huờn-tán, của bổn đường đều là thuốc của ông lương-y VI-TẾ-SANH bổn thân ra công chọn lựa các thứ dược nơi nấy danh sau, mà chế luyện cho

được tôn thiện tôn mỹ, rồi mới đem ra mà cứu chúng giúp đời dùng hình ông phật mập mà làm ký hiệu. Xưa nay cứu sống mạng người lấy số ngàn muôn mà kể, khắp cả hoàn cầu thảy đều xưng danh tụng, thiệt bổn đường mừng chẳng xiết chi.

Chẳng đè mới đây lại có kẻ gian nó giục để thủ lợi, chẳng kể tổn nhơn hại mạng, nên nó dùng các thứ thuốc rất xấu hèn mà chế ra các thứ cao-đơn-huờn-tán rồi nó nhái theo hiệu NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG như là (THIÊN... ĐƯỜNG) hay (TIÊN... ĐƯỜNG) vân vân.. và làm những bao những hộp, những vẻ giống tựa tựa như của bổn đường vậy mà gạt bán khắp nơi xong hãy xem cho kỹ thì ắt biết giả chơn

Vậy từ đây nếu chư-tôn có mua thuốc của bổn đường thì phải nhìn cho kỹ chữ hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, và hình ông phật mập thì mới khỏi lầm đồ giả mạo.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
38 rue de Canton 38. — CHOLON
Chủ nhơn cẩn cáo

BẮT ĐƯỢC CON TRĂNG LỚN

Ba người nhà-quê ở làng Định-môn (Huế) vừa rồi đi vào núi làm củi, ba người ấy chánh là tay thợ rừng đã quen biết những nơi tàn ẩn của loài ác thú, nên trong khi vào núi thì đã tiểu tâm cẩn thận cho phòng các loài ác thú, những giấu đém của loài độc xà.

Hai người ấy đi đến nơi dưới rừng rậm trông thấy ở dưới gốc cây có một đống lá cây tủ lấp to như một cái mả đất vậy, hai người đã chắc rằng đó là một con trăng to nằm giấu mình dưới rừng rậm thì đã đi kiếm cách bắt con trăng ấy. Họ liền vô rừng đốn một cây gỗ dài ước độ 3 sải và vài mươi sải dây mây song, đem đến nơi ném cây gỗ vào đống lá ấy tức thời thấy con trăng vùng lên quấn lấy cây ấy, cái đầu nó cắn vào gốc cây, cái thân nó nhún cái cây kêu rắc rắc, họ liền lại lấy dây mây song vấn nó vào gốc cây cái miệng nó thời họ khớp bằng một cái cây ngang như ta khớp ngựa vậy, lại cột đều lại giữa khúc lưng nó rồi tức thời đem bỏ nó vào giỏ chở về Huế đem bán cho quan thanh trai (Japouille) đại nhơn, ngài là một nhà bác-vật học rất tinh thì ngài đã mua liền con trăng ấy trọng giá, con trăng ấy hiện nay ngài nuôi ở vườn ngà tại Huế.

SÁCH CÓ ÍCH

Quan Y-khoa tấn sĩ SARRAMON làm mới rồi cuốn sách DƯỠNG SANH dịch ra bằng chữ quốc-ngữ, in có nhiều hình để cắt nghĩa trong các chứng bịnh và cách điều trị. Thật là một quyển sách có ích cho mỗi người. Ước ao sao mỗi nhà có một cuốn để coi theo đó mà phòng bịnh hoạn và cách vệ sanh thì lấy làm quí lắm.

Giá mỗi quyển..... 1$20 | Phụ thêm tiền gởi.. 0$30

CÓ TRỮ BÁN TẠI

NHÀ IN L'UNION NGUYỄN-VĂN-CỦA

Quảng cáo đồng-bang

Kính cáo cùng đồng-bang đặng rõ: Lục-Tỉnh-Khách-Lầu nay tôi tu bổ sửa soạn lại rất tinh khiết việc trong phòng đâu đó hoàn toàn. Còn trong phòng bồi đều dễ sai khiến rất vừa lòng quí khách.

Ban ngày thì có chasseur gát, ban đêm lại có hạch gardien gát.

Ấy vậy việc trong phòng đâu đó tôi đã sắp đặt yên rồi, còn như quí ông quí thầy đi có xe hơi, muốn để tại phòng thì cũng có chỗ để, còn như muốn thong thả nữa tôi có Garage riêng một cái xe một căn, chìa khóa mình cất, khỏi lo trầy trụa chi cái xe, vì là cái Garage của tôi lớn lắm.

Vậy ngày nay tôi đã sửa sang trong ngoài cho vừa ý quí khách, nay tôi kính thỉnh quí ông cùng quí thầy sẵn dịp đi Saigon ghé lại phòng tôi mà nghỉ một lần coi y như mấy lời tôi nói trên đây không.

Vậy tôi lấy làm thâm cảm trong lục-châu có lòng giúp cho đồng bang đặng mau tấn bộ tôi lấy làm đội ơn vô cùng.

NGUYỄN-MINH-NGỌC
dit Chính TÙNG
Chủ-nhơn,
LỤC-TỈNH KHÁCH-LẦU
202 rue d'Espagne — Saigon,
Kính thỉnh.

Hỡi đồng-bào !!
Hỡi nhà trí-thức !!

Chánh nghĩa-vụ đồng-bào ta đương thời tái quảng khai thương-mãi, chấn hưng công-nghệ trong xứ nhà.

Hãy giúp đỡ các nhà thương mãi công-nghệ nước ta, ấy là một điều quang-hộ, các nhà trí-thức Việt-Nam nên chú ý.

Nước giàu thì dân mới mạnh.

NHÀ MÁY

Nguyễn-Thanh

CỦA ANNAM

Nhà máy NGUYỄN-THANH ở tại Vĩnh-hội Saigon có mua bán lúa gạo, nên mời mấy ông Điền-chủ cùng mấy ông mua bán lúa vui lòng đem bán lúa tại nhà máy chúng tôi.

Buổi sớm mai, chúng tôi ở tại nhà giấy, số nhà 23, đường Pellerin Saigon ...

Buổi chiều ở tại nhà máy NG-THANH Vĩnh-hội Saigon.

Kính cáo

Có một mình

Hàng lớn như

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

L. SOLIRÈNE

mới bán được ròng thuốc thượng hạng, đã tinh-tấn nhứt giá lại rẻ không nơi nào sánh kịp.

Bởi nhờ cách sắp đặt vén khéo, sự buôn bán thạnh-vượng nên có thể sỉ thuốc tốt và rẻ không có nhà thuốc nào nhẹ đến mà sỉ được (sỉ nhiều thì giá rẻ là lẽ thường).

Sự bền vững trong sáu chục năm trời là cái dấu bảo kiết chắc sự ngay thật trong nghề thương mãi của chúng ta vậy

Bán sục giá nhiều :

Dầu những giá hàng nào mỗi món đều tăng lên, song nhờ giá bạc quan lên cao, nên có thể bán rẻ được.

Quí khách có cần dùng mua thuốc xin phải nhóng giá trước và xin mời đến tận nơi mà coi cho biết những kho trữ thuốc của bổn hiệu

Ở xa bất kỳ mua nhiều hay là ít cũng không tính tiền gởi

2.700$ — bảo kiết sức chạy **35** cây số mỗi giờ

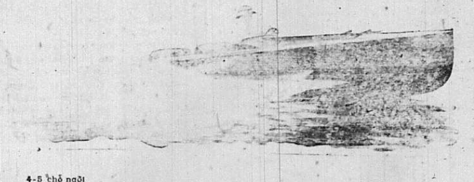

4-5 chỗ ngồi
Máy CIME 10 mã-lực
hao 9 lít
vỏ bằng cây acajou
chạy bằng điện
có mui

A.C.R.I.C.

133, Bd Charner
Saigon

Peptonate de FER ROBIN

Là một thứ thuốc quí báu vô cùng để mà trị những bịnh **YẾU ĐUỐI, LIỆC NHƯỢC** và **DÃ-DƯỢI**

Ông Mce Robin đã tìm được phương thuốc nầy hồi năm 1881, được những lời ban khen của các ông giáo-sư danh tiếng như là ông Hayem, ông Huchard, ông Raymond vân vân.

Ông Berthelot là một nhà Hóa-học đại danh có nói sự cần ích thuốc nầy trong tờ phúc của ngài chạy cho Hàng-lâm-y-viện Paris hồi năm 1885.

Năm 1890 quan lương-y Jaillet phong ngợi ông Mce Robin là bạn đồng-nghiệp của ngài và nhận rằng phương thuốc nầy là một phương thuốc hay hơn các thứ thuốc khác.

Thuốc *Fer Robin* đã bổ huyết mà lại thêm trị các chứng bịnh *Dã-dượi*, bịnh đờn-bà *Đau-máu* hay là *Mất-máu* và bịnh tiểu nước dái-ngọt.

Thuốc *Fer Robin* bổ dưỡng rất mau lại sức, và nó lại trị được chứng bịnh *Kém-huyết* và các chứng bịnh khác gốc bởi bịnh ho mà sanh ra, kêu là Scrofuleux.

Thuốc *Fer Robin* dùng nó không có bón (huợt trường), không đi tiêu nhiều, và cũng không có nặng bụng nữa.

Thuốc *Fer Robin* nã uống từ nhều, đã không hao mà lại mau thấm; cũng có chế ra thứ rượu kêu *Vin Robin au Peptonate de Fer* và *Pepto-Elixir*, mùi nó thơm tho và ngon lắm.

Hãy nài cái nhãn *Robin* và đừng chịu thứ nào khác mà cũng tùng tiệm vậy.

Có trữ tại nhà thuốc Thượng-đẳng L. Solirène ở ngang nhà hát tây Saigon.

Nhà bào chế của ông Mce Robin thì ở tại đường Poissy môn bài số 13 Paris.

yếu đuối
vãng vọt

GẦY MÒN

Thuốc SIROP de
DESCHIENS
có huyết bổ

Làm cho Sung tốc mầu mỡ, ấy là một vị thuốc của các Lương-y trứ danh.

Feuilleton n° 138

NẶNG NGHĨA PHẢI CAM

... dầu rấp lội ngang qua biển.
Nhưng biển kia dầu dẹ cạn dòng
Trách chi những khách má hồng
... lại mắc phải vào vòng
... thì ...

HỒI THỨ XII

Đoạn khi hai cha con nắm tay dắc đi xuống ghe, thẳm cho Ngọc-Sương: vừa đi mà vừa tủi dạ sụt sùi; đã vậy lại còn thêm nỗi, cơn bấy giờ nàng tỉnh trí lại rồi, xuống ngồi dưới chiếc ghe nhỏ, ngọn đèn chong leo-lét nửa tỏ nửa mờ, nhìn rõ mặt cha-già, tóc râu đã bạc mà giọt thu-ba càng tuôn lả-chả. Bồng than rằng: « Cha ôi! Bấy giờ đây, con nghĩ lại cho phận còn thật lấy làm lỗi đạo, ngoài tám năm trời đành bỏ cha sớm khuya vò-võ một mình. Nói cùng mà nghe — may là ngày nay nhờ Phật Trời còn cho phụ-tử được đoàn-viên đây — vì rủi ra từ ấy dần nay, cha ở nhà, vì cuộc nắng mưa mà cha có bề gì, tưởng con cũng khôn hay khó biết. Nhưng mà cha ôi! Thật ấy cũng vì con những ngỡ..... *(nàng nói tới đây lại càng khóc òa rồi ngập-ngừng một hồi lâu mới tiếp)* con những ngỡ mẹ của con dầu có lòng nào đành phụ-bạc, cũng cùng cha mà sớm khuya hủ-hỉ ra vào; chớ có dè dâu nỡ bỏ cha trong lúc khó-nghèo, chẳng tưởng nghĩa phu-thê là trọng. Nếu con mà được biết sớm cuộc nhà biến dời thế nầy, thì có đâu đành để cho cha-con bấy chầy vắng bặt!

Vừa than-khóc dứt lời, nàng lại nghiêng rằng tỏ sắc giận mà lầm-thầm nói: « Trời đất ôi! Gia-thế như vầy, sự-nghiệp như vầy, mà ngày nay cũng vì nơi ai ra cớ dời!.. » — Đoạn rồi từ đó cho đến sáng, hai cha con chỉ ngồi chong ngọn đèn mà thuật hết đầu-đuôi, từ buổi cha-con cách mặt. Nhứt là về cảnh-ngộ của Ngọc-Sương, ông càng nghe đến đâu, càng như cắt tấm cang-tràng, khóc thôi máu gần muốn tuôn theo nước mắt. Cũng ngỡ rằng con ra đi thân đặng yên thân, dầu không được phước mà hưởng lấy mùi phú-quí vinh-hoa, chớ cũng được toại lòng nơi đất khách. Hay đâu, trong tám năm trời lưu-lạc, ngày đêm chỉ mang vào mình những nỗi trần-ai; cho đến đều phải vào cửa Phật nương thân, mà thoát cũng chẳng khỏi trong vành cay-nghiệt.

Song, tuy vì nỗi tủi nên khóc thì khóc vậy đó thôi, chớ dám tưởng nỗi mừng còn biết lấy chi cân, thật là mừng nầy chẳng còn mừng nào cho quá. Nên sáng ngày, ông bèn để Ngọc-Sương ngồi giữ ghe, còn ông thì bươn-bả tuốc lên chợ kiếm mua những món ngon đặng đem xuống hai cha con dùng một bữa. Đã biết, tuy chẳng phải là tiệc lễ chi, chớ ấy cũng đáng cho là một bữa ăn mừng, bỏ những lúc cha-con chia cách.

Khi hai cha-con ăn-uống, cùng chuyện vãn nói cười xong, thì nước cũng vừa lớn gần được nửa sông; đoạn ông bèn nhổ sào lước dặm. Lúc bấy giờ xem Ngọc-Sương lại lấy làm hớn-hở tươi cười, dường thể bao nhiêu những điều thống-khổ đau đớn từ bấy lâu nay, đã được cởi ra rạch ráo.

(Mai tiếp).

RƯỢU PIPPERMINT

ĐÒI CHO ĐƯỢC RƯỢU

GET!

Rượu nầy uống mát khan tiếng và tiện
Làm bằng đường tin anh.

BÀ CHÚA NƯỚC NGỌT
CRÊMES BẠT-BÁ

Pha lộn với nước, rượu Bạt bà Pippermint uống lấy làm mát mẻ lắm.
Hãng cất ra từ năm 1796
Hãng GET FRÈRES

Tẩy sạch uế trược
giết chết cả loại côn-trùng và vi-trùng độc ác

Giá rẻ mà lại lời hơn các thứ khác giá 0$50 một thùng nhỏ

PHÒNG TRỒNG RĂNG
VINCENZI
Quan Tấn-sĩ Lương y MALZACH ở Paris

Chuyên nghề trị bịnh đau họng và răng. Trồng răng vàng và các thứ

Dây thép nói 371

Số hiệu 22 đường Lagrandière

Khán bịnh từ 9 giờ đến 12 giờ mỗi bữa và đến chỗ kỳ hẹn

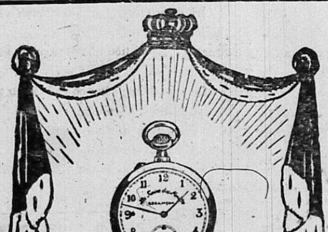

LA
REINE DES MONTRES
DES FABRIQUES
PÉTOLAT Frères & ANGUENOT de Besançon

Les plus hautes Récompenses aux Expositions

GIÁ :

Hiệu « REINE DES MONTRES » vàng Huê-kỳ		8 00
Id. Id.	có dây chuyền	10 50
Id. Id.	có dây chuyền và hộp đựng	11 00

Hãng MAGASIN UNIVERSEL.
Nhà E. GROMIERRE.
Place du Théâtre

TRỞ VỀ

Dưới mé biển sóng bổ tư bề, bên cạnh trời mây bay thoát thoát.

Trên bãi, phía xa xa có một chòi tranh. Ấy là nhà của một ngư phủ. Chồng thì đi lưới, vợ ở nhà đang trải lưới cũ ra mà vá mấy lỗ rách. Một nàng trạc chừng 17 tuổi xuân, ngồi bên hè nhà, đang vá may quần áo. Một nàng nữa 16 tuổi bồng dỗ một đứa bé vẫn chưa biết nói biết đi. Hai đứa nhỏ lối năm sáu tuổi, đang chạy giởn gần đó.

Người mẹ vá lưới, con gái lớn vá quần, hai trai chơi giởn, duy có đứa bé út buồng ngủ khóc om, nàng gái thứ đang âu ơ bồng dỗ.

Thoạt nhiên nàng gái lớn kêu lên rằng :

— Má ! má !

Người mẹ hỏi :

— Chi vậy ?

— Người đó trở lại nữa, đó má !

Cả nhà đều áy náy tự hồi sớm mai, bỡ có một người đờn-ông đi chung quanh nhà. Người ấy tuổi đã trộng, quần áo lan than, tóc tai rối rấm, bộ nghèo hèn quá đỗi.

Mỗi buổi sớm mai người chồng xuống ghe đi lưới với bè bạn, thì vợ và mấy đứa con đều đưa xuống bến, chừng ghe gian ra khỏi bến, mấy mẹ con mới trở lên nhà.

Sớm mơi bữa nọ, cũng mẹ con đưa người chồng xuống bến, thì thấy người ấy đang ngồi nơi bãi biển. Người ấy thấy vợ chồng con cái tên ngư-phủ, thì lại bỏ mà đi. Lúc mẹ con trở lên nhà, lại thấy người ấy đang ngồi dưới bóng cây, xa xa mà ngay trước nhà. Người ấy bộ như đau ốm, ngồi dưới cội cây đâu cũng tới giờ rồi mới gắn gượng mà đi. Bởi trong nhà mấy mẹ con cứ chăm chỉ ngó người ấy hoài, người ấy độ rằng mấy mẹ con nghi cho mình là đứa rình rập mà trôm cướp chi, nên phải ráng đứng dậy đi, song đi không được chầm hầm.

Mấy mẹ con thấy người ấy đi thì ngó chừng theo. Té ra người ấy đi một đỗi rồi cũng ngồi xuống mà ngó lại ngay cái nhà, tuồng như rình rập dòm hành chi vậy.

Mấy mẹ con đều nghi sợ, mà nhứt, là người mẹ tánh nhác, nên sợ hãi lắm phần thì chồng đánh lưới, chiều tối mới trở về.

Người chồng tên là Tài, mà người vợ người ta lại kêu là thiếm nhứt-Tài, là bởi duyên cớ như vầy: Hồi mới lớn lên, cha mẹ thiếm gả thiếm cho một người lưới cá, tên là Nhứt. Người nầy thường năm chở cá đi bán một đôi lần.

Khi vợ chồng ăn ở với nhau đặng vài năm thì đã sanh ra một gái. Chừng người chồng chở cá đi bán, bị bảo tố nhận chìm ghe, cả bè bạn đều mất, biệt tích. Lúc ấy thì người vợ đã có thai đặng bảy tám tháng.

Chừng nghe đồn rằng ghe chở cá bị chìm, chết hết bè bạn. Người vợ tìm đến dọ thăm tin tức, tại đó ai nấy cũng đều nói y nhau rằng ghe chìm chết hết, không sót lại người nào.

Người vợ về, kể chắc là chồng chết quải biếu cư tang, trinh bạch một lòng cho tới mười năm, hẩm hút nuôi con, khổ sở nhiều bề, khi no khi đói.

Trong làng có một người tên Tài, vợ chết để lại một đứa con, cũng là chuyên nghề lưới cá. Thấy nàng ấy trinh bạch cố cùn, nên một đàng góa vợ, một đàng góa chồng, cậy lời mai chước, thành ra nối chấp dây đờn, hai nhà cùng chung một cửa.

Vợ tên Nhứt lấy tên Tài, sanh ra hai đứa con. Bởi người tại đó quen kêu là thiếm Nhứt, nay lấy tên Tài, nên mới đặt ra mà kêu thiếm Nhứt-Tài.

Hai vợ chồng mới lam lụ làm ăn, khổ sở đến đều mới có đủ mà nuôi năm trẻ dại.

Nàng gái lớn nói rằng :

— Má, bố khi người đó có quen biết mình sao chớ !

Người mẹ nói: — quen biết gì, bất quá thì là một người lạ mặt, mới đề bước tới xứ nầy mà thôi.

Người mẹ nói như vậy, lại thấy người ấy, một bước không dời, hai mắt cứ lom lom ngó ngay vào nhà, nên người mẹ nổi giận, xách một khúc cây, chạy tới chỗ người ấy ngồi mà hỏi rằng :

— Chú ngồi đây làm gì ?

Người ấy trả lời rằng :

— Tôi ngồi hóng mát, chớ tôi có làm chi xúc phạm đến ai, đâu nè.

Người mẹ nói :

— Sao chú cứ lom lom ngó ngay vô nhà tôi ?

Người ấy trả lời :

— Tôi không làm hại đến ai. Đường lộ tôi ngồi, cấm tôi được sao ?

Người mẹ không nói gì được nữa, bèn bỏ, trở vô nhà.

Người ấy ngồi đó tới đứng bóng rồi đi, mà lối năm giờ chiều lại thấy tới ngồi đó nữa, cho tới trời tối mới đi.

(Mai tiếp.)

T. T. N.

Sống lâu nhờ rượu

(Longévité grâce à une liqueur)

Hiện bây giờ bên nước Huê-kỳ có một vị điền chủ đã [illegible] 95 tuổi mà hơi còn sức lực mạnh mẽ như người 40 tuổi, đi đứng chồi hổi, ăn nói sỏi sành, cả ngày ở ngoài trại ngoài đồng coi tôi-tớ làm công chuyện.

Ngày nọ có một người đi thăm ông, hỏ thử cho biết tại đâu ông nay đầu bạc tuổi cao mà còn sức lực không phai kém vậy ? Ông già đáp lại rằng : Có chi lạ đó mà hỏi, cả đời thì trước khi ăn cơm hay uống rượu một ly nhỏ rượu Quina Gintiane hiệu Moxat là một thứ rượu trường sanh bổ tỳ.

Người khách nghe nói cũng có lòng, muốn một việc trường thọ như ông, liền về nhà sai trẻ đi mua cho đặng thử rượu Quina Gintiane mà dùng mỗi bữa. Thiên hạ nghe nói ông có ý tham sanh, cũng bèn rủ nhau đi mua rượu ấy đem về mà uống bổ phao nầm.

Các thứ dầu hôi của hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles thứ nào cũng tốt. Thứ dầu hôi Con Cá (Le Pétrole Poisson) của hãng nầy cũng là dầu có tiếng trong toàn-cầu. Giá đã rẻ mà thắp lại được. Liệt-vị hãy dùng thử mà coi thì chắc sẽ vừa ý.

REFINED
PETROLEUM

ASIATIC PETROLEUM
COMPANY LIMITED

Trong Lục-châu các tiệm thay mặt cho hãng Cie Franco-Asiatique des Pétroles [illegible]

Bịnh đờn ông

KHÔNG CON

hay là đờn-bà KHÓ CHỊU THAY thì chữa bằng thuốc YSTALINE. Thuốc nầy tuổi nào uống cũng được.

Thuốc nầy là vị thuốc của các Lương-y trong các xứ để chữa bịnh không con. Ấy là một vị thuốc mới tiềm được, bào chế theo văn-học kiêm thời, mà nhứt là hiệu lắm. Có nhiều lời khen ngợi tánh thuốc ấy.

Tiệm chánh : LABORATOIRE YSTALINE, môn bài 35 ở đường Blanche tại thành PARIS.

Giá một chai (có lời khuyên giải rõ ràng và hình vẽ cho dễ hiểu cách dùng của ông Lương-y Jean) là 20 quan tiền Langsa.

Tiệm bán lẻ ở Saigon :

SÁCH MUA VUI

Mới xuất bản lần thứ nhì cuốn sách « Contes et légendes du pays d'Annam » bằng tiếng Langsa của ông Đốc-phủ Phát. Ai có đọc cuốn sách nầy rồi cũng biết giá trị nó thế nào ? Tích xưa nhắc lại, chuyện trước dẫn ra cách hành-văn của tác-giả rất rõ ràng dễ hiểu, chắc ai đọc tới cũng đều lấy làm thích. Truyện tích xưa rất thâm trầm mà nếu chẳng có người tìm kiếm [illegible] lật thì lại càng ngày càng lu lờ, lần lần trong óc trí của các bậc lão thành vùi theo xuống lỗ, chẳng uổng lắm ru ? In lần nầy có sửa rất nhiều lại còn thêm ít chuyện rất vui.

Giá mỗi cuốn .... 1$20

Có trữ bán tại Imprimerie de l'Union, 13 rue Lucien-Mossard. — Saigon

VIN TONIQUE
ET
BI-NUTRITIF

Du Docteur RIP

Vệ-sanh TỬU *của Lương-y* RIP chế ra

Thứ thuốc rượu nầy là vị đại bổ gây cốt cũng là tráng kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Nhưng kẻ tuổi cao khí-lực suy giảm, vội thấy ngày xuân đã thon mòn, hễ uống rượu nầy vô, thì ắt đặng cử lần thành đồng, mặt mày tươi tốt coi như trẻ, lại măng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đờn-bà mất máu, có huyết bạch, có chữa, những kẻ hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm bội, da thịt đỏ sáng, tinh thần tráng kiện.

GIÁ MỖI VE LÀ BA ĐỒNG BẠC

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở đường Marins số 190-192.

Dépôt Pharmacie Franco-Chinois 190-192, Rue des Marins Cholon.

Sté Industrielle d'Exportation en Extreme Orient
95. — Rue Catinat. — 95 Saigon

Dây-thép: đề Sindex Saigon — Dây-thép nói: số 581

Máy xay Lafon de tours

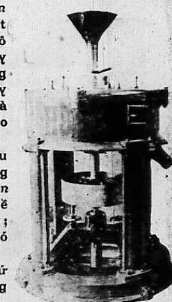

Hiện nay tại hãng có bán máy xay gạo kiểu tây, rất chắc chắn và giãn tiện vô cùng, không còn thứ máy xay nào dám sánh. Trong 24 giờ đồng hồ có thể xay ra được 7, 10, 15, 20 25 và 30 tấn gạo trắng, tùy theo thứ máy.

Kiểu máy xay còn một điều rất tiện hơn hết là chẳng cần gì chủ mua phải mướn tay thiện nghệ về nghề máy móc ráp mới xong; nào sườn nào máy chỉ có vặn bù-lon (ốc) là thành.

Về giá cả muốn biết, cứ đến Sindex đại-lý hãng Lafon ma thương nghị.

Hãng sẽ vui lòng tiếp rước, mỗi khi ai muốn cần hỏi đều chi.

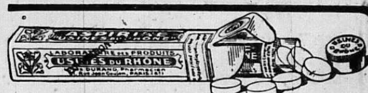

THUỐC HIỆU ASPIRINE DES "USINES DU RHONE"

là thuốc để uống trừ những bịnh :

Nóng lạnh, sổ mũi, rêm mình các chứng rét cư
Nhứt đầu, nhứt óc, nhứt răng
Đau mình, đau mầy, đau lưng. Nhứt gân cốt, trặt cơ
có bán cùng trong các nhà bán thuốc
Phải đòi hỏi cho đặng hiệu "USINES DU RHONE"
mới chắc thuốc tốt, tinh trong và thiệt hiệu-nghiệm.

Vitase
PROTÈGE L'INTESTIN

GUÉRIT L'ENTÉRITE

Thuốc VITASE

Bổ đường tạng phủ,
Chuyên trị bịnh đau ruột.
Dẫu cho đau ruột cách nào cũng trị được.
Triệu trừ những bịnh sanh ra vì ăn nhằm móm độc.

Uống hết một hộp thì đủ lành bịnh, chẳng hề tái lại mà lại ít tốn tiền

Hãy mua thuốc VITASE nơi chỗ [illegible] trong của Đông-pháp là

Thượng-hạng Dược-phòng
L. SOLIRÈNE
ở ngang nhà hát Tây
Saigon